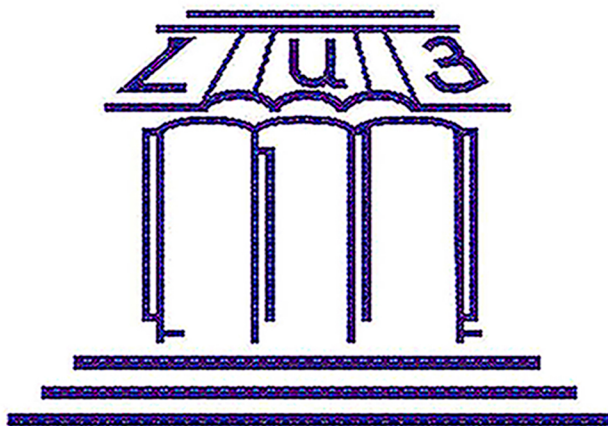

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտերծագործական համայնքներ
նչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Պրոֆեսարներ բոլոր յեկրների, միացե՛ք.

Ֆ. ՍԵՆՅՈՒՇԿԻՆ

ԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ ԱԶԽԱՏԱՆՔԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Թարգմ. Հմ. ՏՍ.ՐՍ.ԽՁՑՍ.Ն

374.2
Ս-40

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԶՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ

ՅԵՐԵՎԱՆ

1925

ՀԱՄԽ-Ի ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅԱՄԲ ԼՈՒՅՍ ԵՆ
ՏԵՍԵԼ ՅԵՎ ՎԱՅԱՌՎՈՒՄ ԵՆ

1. Ա. ԼԱԶՈՎՍԿԻ. — «Հասանքների պայքարը համաշխարհային արհաժարժանի մեջ» — (սպառված)
2. » » «Արհմիությունների խնդիրներն ու գործելակերպը» (սպառված)
3. ԵՅԴՈՒՍ. — «Ակնարկներ Արևելքի բանվորական շարժման մասին» (սպառված)
4. ԱՐԿ — ԱՆ. — «Բանվորական շարժման պատմությունը Անգլիայում, Երմանիայում և Ֆրանսիայում (մնացել են սակավաթիվ որդիակներ)» զինն և 75 կ.
5. — «Գործարկումների և տեղկումների ուղեցույց» » 1 ո.
6. — «Աշխատանքի Որենսգիրք» » — 15 կ.
7. ԱՆՏՈՇԿԻՆ. — «Պրոֆեսիոնալ շարժումը Ռուսաստանում» » — 60 կ.
8. ՍԵՆՅՈՒՇԿԻՆ. — «Գործարկումների և տեղկումների անելիքները ներկա պայմաններում» » — 25 կ.
9. ԳՈՒՐԵՎԻՉ. — «Լենինը և արհեստակցական միությունները» » — 50 կ.
10. ԲԻԽՈՎՍԿԻ. — «Բանվորների և ծառայողների ապահովագրումը հաշմանդամության դեպքում» (սպառված) » — 20 կ.
11. ՖԱԲՐԻԿԱՆՏ. — «Սոցիալական ապահովագրությունը» (սպառված) » — 20 կ.
12. ՏԵՏԵՐԻՆ. — «Ի՞նչ և արհմիության կանոնադրությունը» » — 25 կ.
13. ՍՊԵՐԱՆՍԿԻ. — «Ի՞նչ պետք է խմանա ամեն մի մայր» » — 20 կ.
14. — «Կանոնադրություն բանվորական գրադարանի» » — 15 կ.
15. ԶԵԿԻՆ. — «Ակնարկներ բանվորական շարժման պատմությունից» » — 35 կ.
16. ԲԺ. ՄԵԼԻՔՅԱՆ. — Սիֆիլիս » — 5 կ.
17. ԲԺ. ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ. — Մալարիա » — 5 կ.

Պրոկեարներ բոլոր յեկրների, միացե՛ք.

Ֆ. ՍԵՆՅՈՒՇԿԻՆ

300
2557-ՍԵ

ԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ
ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Թարք: Հմ. ՅՍ.ԲԱՆՏՅԱՆ

1003
1250

№ 23

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԽՈՐՀՐԴԻ

ՅԵՐԵՎԱՆ

1925

30 JUL 2013

53.016

ՏՐԵՍՏԻ ԱՍՍԱԶԻՆ ՏՊԱՐԱՆ

Գրառ. 65ր.

Պատ. 3637

Տիրած 2000

ԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ*)

ԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԵՆԴԱՆԱՑՈՒՄԸ

Ներկայումս տեղերում յեռուն աշխատանք է գնում աղումների անդամներին վերացուցակադրելու, նոր անդամներ գրավելու և աղումների վարչություններ ընտրելու համար, վորոնք փոխարինելու յեն աղումների վարիչների աշխատանքը: Այս ամենը ձեռնարկվում է մի նպատակով՝ կիրառել արհեստակցական միությունների VІ համագումարի վորոշումն աղումբային աշխատանքի մասին: Տեղերում աճում է աղումբային նոր աղտիվը, աշխատանքի յեն քաշվում տասնյակ հազարավոր աղումբային նոր աշխատավորներ, հրավիրվում են խորհրդակցություններ և դասընթացք-կոնֆերենսներ՝ աղումբային աշխատավորներ նախապատրաստելու համար և քննվում են աղումբային շինարարության հաստնացած հարցերը:

Այդ բոլորը մեզ ստիպում են վորոշելու և ճշտելու արհեստակցական միությունների բռնած դիրքը դեպի աղումբային շինարարությունը և VІ համագումարի ընդհանուր գծին համապատասխան՝ ճշտել աղումբային աշխատանքների խնդիրները:

Զարտի մոռանալ, վոր աղումբային աշխատանքի կենդանացումը սերտ կերպով կապված է բանվոր դասակարգի ընդհանուր կուլտուրական վերելքի և նրա քաղաքական ինքնագիտակցության աճման հետ:

*) Ներկա հոդվածի հիմքն են կազմում իմ այն ղեկուցումները, վոր յես կարդացել եմ Մոսկվայի Ռադոսկո-Սեմոնովսկու ռադնի աղումբային վարչությունների և կուսկուլեկտիվների ֆրակցիաների ներկայացուցիչների ժողովում, ինչպես և Մոսկվայի տպագրիչների կուլտանանա-ժողովների և «կարմիր անկունների» ներկայացուցիչների ժողովում:

Ուստի քաղաքական-լուսավորական աշխատանքի համար առանձին նշանակություն է ստանում միության կուտ-աշխատանքը, վորը, գլխավորապես, զարգանում է բանվորական ակումբում: Բանվորական ակումբում է, վոր արհեստակցական միությունները կատարում են իրենց կարևորագույն աշխատանքը՝ իրենց անդամների դասակարգային դաստիարակությունն ու նրանց կուտուրական մակարդակի բարձրացումը:

Հենց իր ակումբում է, վոր բանվորը կարող է ձեռք բերել այն գիտելիքները, վորոնց շնորհիվ նա դառնալու է իր դասակարգի և իր բանվորական պետության համար իսկական գիտակից անդամ:

Հասկանալի է ուրեմն, թե ինչու արհեստակցական միություններն ու կուսակցությունը մեծ ուշադրություն են դարձնում ակումբի վրա և աշխատում են ճիշտ կերպով ընդգծել նրա աշխատանքի ուղին, նպատակ ունենալով իրականացնել նախագծված քաղաքական-լուսավորչական խնդիրները:

Ուստի զարմանալի է, վոր արհեստակցական միությունների VI համագումարն այդքան մեծ ուշադրություն դարձրեց ակումբային աշխատանքների վրա և վորոշելով նրա խնդիրներն այդ ասպարիզում, մատնանշեց, վոր ակումբը լինելու է կոմունիստական դաստիարակության կենտրոն և հանգստի ու խելացի ժամանցի վայր: Ակումբը պետք է բարձրացնի բանվորների կուտուրական մակարդակը և ծառայի նրանց հոգեկան ու մտավոր պահանջներին: Արհեստակցական միություններն ակումբի միջոցով բանվորներին վոչ միայն դաստիարակելու են դասակարգային տեսակետից, այլև բանվորին և աշխատավորուհուն քաջելու են ակտիվ միությունական աշխատանքի: Այսպիսով ակումբային աշխատանքը պետք է հանդիսանա իբրև մեթոդ մասսաներին սիուբյան շուրջը համախմբելու համար:

Արհեստակցական միությունների VI համագումարն ակումբի խնդիրներն այսպես վորոշեց:

Ակումբն իր ներկա վիճակով կարող է արդյոք ամբողջությամբ անցկացնել մատնանշված խնդիրները, և յեթե չի կարող, հապա ի՞նչն է նրան խանգարում:

ԱԿՈՒՄԲՆԵՐԻ ՓԱՍՏԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

ԱԿՈՒՄԲՆԵՐԻ ՎԵՐՋԻՆ ԵՐԿԸ ԽԱՐՎԱ ԸՆԹԱԳՅԱՆՑՆ ՈՒ «ԿԱՐ. քում ակումբային աշխատանքը ՀԱՄԻՐ ԱՆԿՑՈՒՆՆԵ. փազանց կենդանացել է, ծավալվել, ՐԸՆ» ԱՃՈՒՄ ԵՆ թե վորակի և թե քանակի տեսակետից: Դեռ ևս 1923 թ. սկզբում, ըստ համառուսական վիճակագրական հետազոտման տվյալների, 62 նահանգներում կար ընդամենը 1,576 ակումբ, վոր մոտավորապես կազմում էր գոյություն ունեցող ակումբների 60%-ը: 196 նահանգներում, շրջաններում և հանրապետություններում ակումբների ընդհանուր թիվը, համեմայն դեպս, 2,500 ից էր անցնում:

1924 թ. վերջին պատկերը միանգամից փոխվեց, ակումբների մի մասը, վոր չէր համապատասխանում նոր խնդիրներին և միջոցներ չունեց, փակվեց. նրա տեղն առաջացան «կարմիր անկյուններ», վոր մեծ ծախսեր չեն պահանջում, վորտեղ և տարվում էր տարրական քաղաքական-լուսավորչական աշխատանք. ակումբների մյուս մասն էլ միացվեց, իսկ շատ ձեռնարկություններում էլ րացվեցին նոր ակումբներ:

Չնայած ակումբների բավականաչափ կրճատվելուն և միանալուն, այնուամենայնիվ մենք տեսնում ենք, վոր ակումբների թիվն անսովոր կերպով աճել է: Այդ աճումը, ըստ միությունների կենտրոնական կոմիտեների տվյալների, արտահայտվել է հետևյալ թվերով. 1924 թ. վերջին Ս. Խ. Հ. Մ-ում միությունական ակումբներ յե-

դել են՝ 3,925, միացյալ ակումբներ՝ 254, միջմիությունական՝ 180, ժողովրդական տներ՝ 29, իսկ ընդամենը՝ 4,388 ակումբ:

Ակումբների հետ միասին աճել է նաև «կարմիր անկյունների» ցանցը, վորն, ըստ վոչ լրիվ տվյալների, իր մեջ ընդգրկում է 10-12 հազար «անկյուններ»:

Ել ավելի աչքի յե դարնում մասսաների ակտիվություն և ակումբների անդամագրություն աճումը: Այսպես, 1923 թ. ակումբներից մեծ մասում չկար կամավոր անդամագրություն և ակտիվ անդամների թիվը կարելի յեբ վորոշել միայն խմբակներում զբաղվածների բանակով: 63 նահանգներում խմբակներում աշխատողների բանակն հավասար եր վոչ ավել, քան 200,000-ի: Ներկայումս ակումբների անդամների թիվը հասնում է 900,000-ի և միջին թվով ընդգրկում է վոչ պակաս, քան միություններում կազմակերպված բոլոր բանվորների 15%-ը:

ԱՃՄԱՆ ՀԵՏ ՏԵՂԻ Բանակի փոփոխման հետ միասին ՅԵ ՈՒՆԵՆՈՒՄ ՅԵՎ ընթանում եր վորակի փոփոխությունը՝ աշխատանքի բովանդակություն և թե կուսակցական, թե արհեստակցական ընթացիկ կամպանիաների պայմարկման վայր: Ժամանացի տարրերն այնքան են հետ մղվել, վոր այժմ նույն իսկ կարելի յե ասել, վոր աշխատանքը թեքվել է դեպի այն կողմը, վոր ակումբը միակողմանիորեն դարձել է դաստիարակման դպրոց և նրանից զուրկ է մղված հանգիստն ու ժամանցը:

ԼԱՎԱՅՈՒՄ Յեթե առաջ, մինչև 1923 թիվը ակումբները բացառապես ժամանցի տեղեր եյին («պարելու տեղեր», ինչպես ընկերներն եյին արտահայտվում), ապա այժմ ակումբներն իսկապես դառնում են դաստիարակարարական լայն դաստիարակություն, արհշարժման խնդիրների պրոպագանդայի կենտրոն, և թե կուսակցական, թե արհեստակցական ընթացիկ կամպանիաների պայմարկման վայր: Ժամանացի տարրերն այնքան են հետ մղվել, վոր այժմ նույն իսկ կարելի յե ասել, վոր աշխատանքը թեքվել է դեպի այն կողմը, վոր ակումբը միակողմանիորեն դարձել է դաստիարակման դպրոց և նրանից զուրկ է մղված հանգիստն ու ժամանցը:

Սա նույնպես սխալ է, ինչպես և առաջին միակողմանիությունը:

Մեկ ու կես տարվա ընթացքում մասսաների ակումբային ակտիվությունը չափազանց աճել է, և յերաժըշտական ու դրամատիքական խմբակները փակ միավորներից, վորոնց նպատակն եր մասնագետներ պատրաստելը, — «դերասաններ» և «յերաժիշտներ», — դարձել է կենդանի, ակտիվ, ձեռներեց մի կազմակերպություն, վոր ծառայում է ակումբային կյանքի բոլոր կողմերի կարիքներին:

ԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԹԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Չնայած ձեռք բերված հսկայական նվաճումներին, ակումբային աշխատանքը դեռ ևս ունի մեծ թերություններ, վոր մենք մոտ ապագայում պիտի վերացնենք:

Այդ թերություններն ընդհանուր գծերով կարելի յե վերածել մի քանի հիմնական պակասությունների: Նրանից առաջին տեղը բռնում է այն, վոր հասակավոր բանվորը աս բույլ կերպով է զրավված ակումբային աշխատանքի մեջ: Մեր խնդիրն է՝ ընդգրկել բանվորներին և նրա ընտանիքն ամբողջովին, բավարարել նրա հոգեկան, մտավոր բոլոր պահանջները, այն ինչ ակումբի հենց այդ զլխավոր խրդիրը դեռ ևս լիովին չի իրագործվում: Հասակավոր բանվորը ակումբ աս վաս է հանախում և իր ժամանցի ու հանգստի համար վնասում է այնպիսի տեղեր, վոր հաճախ այլասեռում է նրան և նրա մեջ ստեղծում քաղցրենիական (մեսչանական) հոգեբանություն: Մենք գիտենք, վոր բանվորը հաճախ գնում է վոչ թե ակումբ, այլ դարե՛ջրատուն, վոր բերնե բերն լիքն է լինում մարդկանցով ու բանվորներին զբաղում է իր լուսավորություն, յերգերով, յերաժշտությամբ և այն արտաքուստ, ի յուրյց հանված ուրախություն, վոր

բանվորի մեջ առաջանում է հիմնավորապես բողազը թրջելուց, խմելուց հետո: Լինում են դեպքեր, յերբ հաճախորդներին տեղ չի լինում գարեջրատանը, և նրանք կանգնում են դռանը և սպասում իրենց հերթին, այն ինչ ակումբները հասակավոր բանվորին շատ քիչ են տեսնում:

ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆ ԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ՊԻՈՆԵՐՆԵՐԸ ԴՈՒՐՍ ԵՆ ՄՂՈՒՄ ՀԱՍՍԿԱՎՈՐ ԲԱՆՎՈՐ ԲԱՆՎՈՐՆԵ.
ՆԵՐԻՆ
Ճիշտ է, վերջերս ակումբն էլ ապրում և աղմկում է բանվոր յերիտասարդությամբ և պիոներներով: Բայց հենց այդ հանգամանքն ապացուցում է, վոր հասակավոր բանվորը դեռ ևս չի գրավված ակումբի մեջ, այլ գլխավորապես գրավված է կոմյերիտմիությունը, վոր ի հարկե, նույնպես վատ չէ: Յերիտասարդության միջից աճում են նոր ակտիվ շերտեր՝ մեզ փոխարինողը, մշակվում են նոր տրադիցիաներ, բանվորների նոր կազմ, վորոնք հետագայում ամբողջովին իրենց գիծը բռնելու յեն ակումբի վրա, իրենց ազատ ժամանակն այնտեղ են անցկացնելու: Բայց յերիտասարդությունից գաւ, մենք ունենք նայել միջին բանվորի մի ամբողջ խավ, վորի մասին մենք պարտավոր ենք հոգայու:

Այս բոլորն այն է ասում, վոր ներկայումս ակումբների վարչությունները անհրաժեշտորեն պետք է սերտորեն զբաղվեն հասակավոր բանվորներին ակումբ գրավելու հարցով և պիտի կարգավորեն կոմյերիտմիության, նամանավանդ պիոներների ակումբային կյանքը, վորոնք իրենց աշխուժությամբ, աղմուկ-աղաղակով հաճախ խանգարում են հասակավոր բանվորին լսելու զեկուցում, հանգստանալու և ակումբում ժամանակ անցկացնելու: Անհրաժեշտ է մատնանշել, վոր չափազանց յեռանդուն ընկերների արշավանքը ժամանցի և հանգստի դեմ,

նույնպես հասակավորներին հետ է մղում ակումբից. ակումբի անդամները վրա աղմիսսուսիվ նստում գործ դնելու միջոցով և «պարտավորությունների» պրակտիկայով այս կամ այն խմբակում աշխատելու համար պարտադիր աշխատանք տալն էլ չի նպաստում բանվորին ակումբ գրավելու գործին:

ԱԿՈՒՄԲԸ ՔԱՂ. Ակումբից ժամանցի սարերը վսա-
ԳՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ րելուց հետո ակումբը փողոցային
ԴՊՐՈՑ ՄԻ ԴԱՐ. քյան դպրոց դարձնելու վսանգը, ա-
ՋՐԵՔ կումբը յեկեղեցի դարձնելը, — ուր պիտի լինեն վոչ յերգ յեվ վոչ էլ հանգստի, — այդ բոլոր հետագայում էլ ակումբից վանելու յե հասակավոր բանվորին:

Ցավոք սրտի պեսք է ասել, վոր տեղերում ընկերները հաճախ մոռանում են ընկ. Տոմսկու այն գեղեցիկ խոսքերը, վոր նա ասաց VI համագումարում և կրկնեց Մոսկվայի գործարկումների ընդարձակ կոնֆերենցիայում: Վնաս չի տա, յեթե վոմանց հիշեցնենք այդ խոսքերը: Ահա թե ինչ է ասել ընկ. Տոմսկին:

ԸՆԿ. ՏՈՄՍԿԻՆ «Ակումբը միությունական կուլ-
ԲԱՆՎՈՐԱԿԱՆ Ա. աշխատանքի գլխավոր հնոցն է: Բայց
ԿՈՒՄԲԻ ՄԱՍԻՆ միայն այդ ասելը շատ քիչ է: Այժմս

արդեն բազմակողմանի և բազմատեսակ ակումբների մեջ տեղի յե ունենում վորոշ կապակցություն, մասերի վորոշ համաձայնեցում: Մենք ապրել ենք ակումբային աշխատանքի տարբեր շրջանները, կար մի շրջան, յերբ մարդիկ սկզբունքորեն հարց էլին դնում, թե արդյոք ակումբում կարելի յե պարել, թե չի՞ կարելի: Ասում են այժմս է այդպիսիները կան. դե, արդեն այդպիսիներին այժմ իբրև հազվագյուտ իր պետք է ցույց տալ կուլտ. բաժինների ցուցահանդիսներում: Այդ շրջանն անցավ:

Բոլորը գիտեն, վոր պարերում ամենալավ կոմունիստի համար ել վատ բան, մեղավոր վոչինչ չկա: Վանականի համար գուցե և մեղք ե, բայց առողջ, կենդանի մարդու համար վոչ մի վատ բան չկա: Ապրել ենք և յերկրորդ ետապը, այն վեճերը, թե ակումբներն ինչ պիտի լինեն՝ քաղաքական-լուսավորչական դպրոց, թե հանգստի ու ժամանցի վայր: Դա յերկրորդ միակողմանիությունն ե, յերկրորդ հիմանդությունը: Վոչ մեկը և վոչ ել մյուսը, այլ՝ թե մեկը և թե մյուսը միասին վերցրած:

Յեթե միմիայն քաղլուսավորչական աշխատանքով զբաղվենք, ապա բոլոր անդամները կարող են ցրվել. այսոր քաղաքական լուսավորչական աշխատանք, վաղը նույնը, դա կնմանվի Յ բլյուզից ճաշի, ըստ վորում յերեք բլյուզն ել միևնույն գետնախնձորից՝ տապալած, խաշած, կարմրացրած: Դա չափազանց միակողմանի կուլտ. աշխատանք ե, նույնիսկ ամենաանպահանջկոտ բանվորի համար:

«Բայց չի կարելի և բանվորական ակումբը չի կարող տանել այնպիսի կուլտ. կրթական աշխատանք, յերբ այսոր ել պարում են, վաղն ել են պարում, յերրորդ որն ել: Դա յեկ չափազանց միակողմանի յե: Այս դեպքում մտավոր հոգեկան կյանքը զլիսավորապես կարտահայտվի վոտքերի արագությամբ, — իսկ վոտքերով և միմիայն վոտքերով մտածելը — կուլտ. կրթական վատ դպրոց ե: Աշխույժ, յերիտասարդ, առողջ մարդը բնական ե, վոր կարող ե ցանկանալ զբաղվել և ֆիզկուլտուրայով, և յերգերով, և՛ գործիքների վրա նվագելով, նայած թե իր ժամանակն ինչպես կը դասավորե, բայց հարկավոր ե և զլիսով աշխատել, առանց դրան չի կարելի:

«Մենք պետք ե բանվորին ասենք, վոր վատ կը լինի, յեթե դու ունենաս շատ մեծ մկաններ և շատ փորձիկ գլուխ»: Լավ բանվորը կարող ե լինել և լավ սպորտամեն. յեթե նա ունի յերաժշտական ընդունակություն,

նա կարող ե լինել լավ յերաժիշտ, բայց այդ բոլորը նրան չպիտի խանգարի, վոր նա լինի իր գասակարգի շահերի համար լավ մարտնչող, լինի լավ անդամ իր արհեստակցական միութան համար և լավ կոմունիստ: Այդ նրան բոլորովին չի խանգարի: Բայց միայն հարկավոր ե, վոր միակողմանիություն չլինի, հարկավոր ե վորպեսզի բանվորական ինքնագործունեյության բոլոր տեսակներն ու արտահայտումներն իրար հետ կապված լինեն, իրար հետ ձուլվեն: Ֆիզկուլտուրայի խմբակները լինելու յեն ակումբին կից, դրանք միության համար կողմակի բաներ չեն, նրանք պետք ե լինեն ակումբին կից և այդպիսով ել՝ միությանը կից: Բայց չի կարելի առաջադնել և ասել, արեք այս ինչ տեսակ մարմնամարզությունը, իսկ մյուս տեսակը՝ մեղք ե, մենք չենք թույլ տա: Դա միակողմանիություն ե: Դա սխալ ե և անճիշտ: Միությունը վոչ թե ստիպմունքի մեթոդներ պիտի գործադրի, այլ համոզելու. նա պետք ե ասի, տղերք, դուք ֆուտբոլը լավ եք խաղում, իսկ քաղզրագիտությունից թույլ եք կամ թե դուք չգիտենք. թե ինչ ե արհեստակցական միությունը: Վոտքով գնդակ նետել վորքան ել լավ իմանաս, բայց յեթե դու չգիտես, ծանոթ չես քո դասակարգի և արհեստակցական միության խնդիրների հետ, ապա ամեն մի կապիտալիստ քեզ կը հաղթի: Դու վատ անդամ ես քո դասակարգի համար, անգիտակից:

«Ի հարկե, շատ մեծ սխալ կը լինի, յեթե այս բոլորը մենք կիրառենք կադոնների ձևով, այսինքն շրջաբերականներով, մոտավորապես այս վոգով. «յեթե դու հաճախես քաղզրագիտական պարամունքներին, դու միության անդամ ես, իսկ յեթե վոչ, ապա մենք քեզ կհեռացնենք»: Նման մեթոդներն անպետք են: Յեթե մենք չկարողանանք մեր բանվորներին, միության անդամներին համոզել, պրոպագանդայի, ագիտացիայի յենթարկել, ապացուցել նր-

րանց, վոր անհրաժեշտ է բազմակողմանի զարգացում ձեռք բերել, — ապա ուրեմն մենք վատ պրոպագանդիստներ ենք, վոչ մի բանի պետք չենք: Սակայն, դա կընըշակեր հավատ չունենալ դեպի մեր միությունական աշխատավորները, յեթե մենք կարծում ենք, թե չենք կարող համոզել ամեն բանին արձագանքող յեռանդուն խորհրդային յերիտասարդությանը այն թանում, վոր թեյև ֆիզիկուլտուրայով զբաղվելը շատ լավ է, ինչպես և դրամատիքական ստուգիայում պարապելը, բայց գլխավորը չպիտի մոռանալ, — այն, վոր միության անդամը պետք է լինի բազմակողմանի և առաջին հերթին պիտի լինի դասակարգայնորեն գիտակից»:

ԻՆՉՊԵՍ ԽՈՒՍԱՓԵԼ ՄԱՏՆԱՆՇՎԱԾ ԹԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ

ՎԵՐՑՐԵՔ ՈՒՂ. Ի՞նչ պիտի անեն ակումբի վարչությունը Դեղի չությունն ու ակումբի ակտիվ աշխատակցները, վորպեսզի խուսափեն մատվորվ ՅեՎ Ակոմի. նանշված թերություններից:

ԲԱՅԻՆ ԱԿՏԻՎԸ. * Նախ և առաջ պետք է հասակավոր բանվորին ակումբ գրավել և ապա՝ կամավորապես խմբակային ակտիվ աշխատանքի: Այդ նըպատակի համար անհրաժեշտ է լայն ագիտացիա մղել հոգուտ ակումբի, բացատրել նրա խնդիրները, կամավոր սկզբունքներով կատարել անդամների վերացուցակագրում և վոր գլխավորն է ակումբի վարչությունը ընտրել ակտիվ անդամներից, վորպեսզի վարչությունն հնարավորություն ունենա լայն կերպով ծավալելու աշխատանքը, փոխարինելով ակումբի վարիչին, վոր մինչև որս լիովին թագավորում է շատ ակումբներում: Առաջիկա տարում ակումբային ակտիվի և արհեստակցական կազմակերպությունների հիմնական աշխատանքը հենց կամավոր անդամագրություն, վարիչին փոխարինող ընտրվի վարչություն

անցկացնելն է: Միայն այդ պայմաններում կարող են իրագործվել համամիությունական VI համագումարի վորոշումները ակումբային աշխատանքների մասին:

Հասակավոր բանվորին ակումբ գրավելու համար անհրաժեշտ է ակումբը դարձնել գրավիչ, սիրուն ու կոկիկ:

ՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆՆ

ԱԿՈՒՄԲՈՒՄ

ԿԱՆՈՆԱՎՈՐ ՈՒ

ՃԻՇՏ ԱՇԽԱՏԱՆ

ՔԻ ԱՆՀՐԱՑԵՇՏ

ՊԱՅՄԱՆՆ ԵՆ

Ի՞նչ կը նշանակե ակումբը դարձնել գրավիչ: Այն բոլոր սենյակներում և դահլիճներում, ուր հասարակական աշխատանք է կատարվում պիտի պահպանել տարրական մաքրություն և հարմարության պայմանները. անհրաժեշտ է ակումբը ցափացնել (դեռ ևս բոլոր ակումբները չեն տաքացվում կամ տաքացվում են վատ): Ակումբի սենյակներն ու դահլիճները անհրաժեշտ է բավականաչափ յուսավորել, վորովհետև մի շարք ակումբներում յուսավորությունը այնքան վատ է, վոր գիրք կամ թերթ կարդալն անգամ անհնարին է, ակումբում պետք է մաքրություն պահպանել, վորպեսզի նա լինի ավելի մաքուր, քան այն շենքերը, վորտեղ դեռևս մեծ մասամբ ապրում է բանվորը: Ծխախոտի մնացորդների համար անհրաժեշտ է ունենալ թրամաններ, հատակները ժամանակին պետք է ավելի, լվանալ, հավաքել, ունենալ հարմարավոր զուգարաններ (уборные), վոր կեդրոնաված չլինեն և ողը չվարակեն զարշահոտությամբ: Այս բոլորն անհրաժեշտ պահանջներ են, առանց վորոնց ակումբային աշխատանքը յերբեք կարգի չի ընկնի, ինչպես հարկն է: Բանվորին ուրիշ տարրական հարմարություններ ել են հարկավոր: Շատ ակումբներում դեռ ևս մենք տեսնում ենք, վոր բանվորներն ինչպես հագնված գալիս են, այնպես ել գլխարկով, վերարկույով նստում են մինչև վերջ: Այնինչ այնպիսի մի փոքրիկ բանը, ինչպիսին կախաբաններ սարքելն է, բոլորովին փոխում է ակումբի

տեսքը: Կախարաններ չինել տալը մեծ ծախս չի պահանջում, քանի վոր վարձու մարդ պահելու փոխարեն կարելի չէ նշանակել ակումբի ակտիվից հերթապահ անդամներ, վորոնք ամեն որ կը փոխվեն: Այն ինչ, յեթե բանվորն իմանա, վոր նա ակումբում ստիպված է վերնաըզեւստը հանելու, այն ժամանակ նա իր ընտանիքի հետ կը գա բոլորովին այլ հագուստով, քան այն, վորնա հագած ունի: Հանվելու հնարավորութիւնն ունենալով, նա կը գա Խմբի մաքուր զգեստով և իրեն ազատ կը զգա, թե կարգալու, թե շախմատ խաղալու և թե ակումբային այլ զբաղմունքներ ժամանակ:

Ակումբի կոկիկութիւն, մաքրութեան և այլ բաների վերաբերմամբ ընկերներն հաճախ ասում են, թե ինչպես ստեղծենք, յերբ միջոցներ չկան: Միջոցները,—ասում են նրանք,—քանի գնում պակասում են և չեն բավականացնում նույնիսկ ակումբային ամենամանրագիտ աշխատանքի համար:

Դրան կարելի չէ պատասխանել. բայց միջոցները չեն, այլ ակումբի անգամների բարի ցանկութիւնը յետ ծով ինքնակառավարման: Ակումբային աշխատանքն անհրաժեշտ է կառուցել մասսաների ինքնագործունեութեան վրա: Որինակ, կախարանի փոքրիկ հարցը կարող է լուծվել, յեթե անդամները նրա մոտ հերթապահութիւնն անեն. կարգ ու կանոն հաստատելու և պահպանելու հարցն էլ լուծվում է ակումբում, բուֆետում հերթապահներ նշանակելով և այլն: Այս բոլորը ծախս չեն պահանջի այն ակումբներում, վորտեղ կան այսպես կոչված «ակումբի բարեկամներ». այդպիսի ակումբներում շատ բան արդեն ձեռք է բերված և վերացված են այն թերութիւնները, վոր հատուկ են անդամների ակտիվ ինքնասպասարկում չգործադրող ակումբներին:

Ընկերներից յես լսել եմ, վոր Մոսկվայի ակումբներից մեկում, նոր տարվա նախորդակին այնքան շատ հաճախորդներ են յեղել, վոր նրանք պաշարել էին ակումբը, հետո ներս լցվել և ամբողջովին անկարգութիւն ստեղծել: Ակումբի վարիչը հնարավորութիւնն չունենալով ինքը նրանց պահելու և կարգ հաստատելու, սկսել է ուշ գործադրել նրանց դուրս նետելով և այլն—և ծագել է կռիվ: Այդ բոլորը առաջացել են նրանից, վոր ակումբում չկային հերթապահներ, վորոնք կարող էին ոգնել վարի չին կարգը պահպանելու համար:

Նման դեպքեր յեղել են և ուրիշ ակումբներում:

ԲՈՒՖԵՏՆ ԱԿՈՒՄ- Սկումբում պետք է լինի և բուֆետ (սեփական կամ կոոպերատիվ կազմակերպածը), վորտեղ հնարավոր լինի ստանալ եփան կերակուր, թե և, յեթե հնարավոր է, նաև գարեջուր: Զի խանգարի, յեթե բուֆետում կազմակերպվի յերաժշտական տրիո կամ գոնե լինի զաշնամուր:

Վճռականորեն պետք է վերջ տալ այն նախապաշարմունքին, վորով ակումբներից հաճախ վտարում են գալիս, պատճառ բռնելով, թե անհրաժեշտ է կովկարբեցողութեան դեմ. ի հարկէ, դա արբեցողութեան դեմ կովելու ամենահեշտ միջոցն է՝ մեքենաբար արգելել գալիս վաճառելը: Բայց յեթե այդ ուղին ենք բռնելու, ապա պետք է արգիլել և գարեջրատները, վոր գտնվում են ակումբների կողքին, գարեջրի գործարանները, վոր գարեջուր են արտադրում և ոգելից խմիչքները, վոր ծախվում են քաղաքում և բանվորական թաղամասերում:

ԱՐԳԵԼԵԼՈՒ ՄԻՋՈՒ-
ՅՈՎ ԱՐԲԵՅՈՂՈՒ-
ԹՅԱՆ ԴԵՄ ԿՈՎԵԼ
ՉԻ ԿԱՐԵԼԻ

Ցավոք սրտի պիտի ասել, վոր մեքե-
նական միջոցները կյանքի մեջ կիրա-
ռել չի կարելի, վորովհետև նրա փո-
խարեն առաջ կգա ավելի վատ չարիքը՝
արաղը (самогон), վորի դեմ դեկրե-
տով և արգելելով մոշինչ չես անի առանց համապատաս-
խան դաստիարակչական աշխատանքի և մի շարք տըն-
տեսական ու կուլտ կրթական միջոցներ գործադրելու: Ար-
բեցողության դեմ կռվելու համար հարկավոր է յերկա-
րատև և համառ դաստիարակչական աշխատանք: Մի շիշ
գարեջուրն ինքնստինքյան դեռևս այնքան սոսկալի չարիք
չի ներկայացնում, վորի դեմ կարիք լինե՞ր արգելքների
միջոցով կռվել, փտարել այն ակումբից նույնիսկ այն դեպ-
քում, յերբ իրենք բանվորները—ակումբի անդամները—
գարեջուր թույլ տալուն կողմնակից են: Այստեղ ամբողջ
հարցն այն է, վոր ակումբում գարեջուրը [տրվի վորոշ
քանակությամբ, վորպեսզի սահմանվի խիստ ընկերական
պաստասխանատվություն ամեն մի անկարգության և ան-
կորեբեկտ վարմունքի համար և վերջապես դրա հետ միա-
սին արբեցողության դեմ պիտի տարվի լայն դաստիա-
րակչական աշխատանք և ագիտացիա: Այս պայմաններում
ակումբի բուֆետում խմված մի շիշ գարեջուրը ֆևա-
չի տա: Բայց դա չի նշանակում, թե ասե՞ն մի ակում-
բում պետք է գարեջուր պահել: Ամեն ինչ կախված կը
լինի այն պայմաններից, վորոնց մեջ գտնվում է ակում-
բը, միջավայրից և իրենց բանվորների ցանկությունից:
Ուստի և կարող կերպով պիտի դեմ լինել հարցը սկզբ-
բունքորեն դնելուց՝ «լինի, թե չը լինի»: Ակումբում գա-
րջուր լինելու հակառակորդների դեմ չեն, վոր «տանը»
գարեջուր խմեն,—դա սկզբունքի հարց չէ, այլ գործե-
լակեպի, բանվորական մասսային լավագույն մոտե-
ցում ունենալու հարց:

ԺԱՄԱՆՅՆ ԱԿՈՒՄ-

ԲՈՒՄ ԱՆՀՐԱ-

ԺԵՇՏ Ե

Բացի բուֆետից ակումբը պիտի
մտածի, վոր լինեն և խելացի ժա-
մանցներ, վորոնք բանվորներին
տան հանգիստ և բավականություն
պատճառեն: Այդ պատճառով էլ չի կարելի նպատակ
դնել անպայման համակել կոմունիստական կամ արհես-
տակցական, կամ արտադրական բովանդակությամբ այն
բոլորը, ինչ վոր լինում է ակումբում՝ պլիյեսները, ինս-
ցենիլովկաները, խաղերը և ամեն տեսակ զբաղմունք-
ները. պետք չէ, վոր այդ բոլորն անպայման «ուղղու-
թյուն» ունենան, պետք է յերբեմն էլ լինեն առանց ուղ-
ղության, միայն թե լինեն ուրախ, վոչ հակազդարվես-
տական, վոչ հակաքաղաքական և այնպիսին, վոր հնարա-
վորություն տան աշխատանքային որվա հոգսի/ց հանգ-
ստանալու: Միայն առանց «ուղղության» զբաղմունքները
դասակարգային բովանդակությամբ համակված և վո-
րոշ քաղաքական ուղղություն տվող պլիյեսների, ինսցե-
նիլովկայի կամ կենդանի լրագրի հետ համաձայնեցնելն
ու ներդաշնակելը հնարավորություն կտա հասարակավոր
բանվորին գրավել ակումբ:

ԼԱՎ ՊԻՅԵՍԱՆ Ա.

ԿՈՒՄԲԻՅ ՄԻՔ

ՎՏԱՐԻ

Ուստի և բոլորովին սխալ է մի
քանի ակումբներում (մանավանդ
Մոսկվայում) նկատվող այն տեն-
դենցը, վոր դուրս են գցում պլի-
յեսաներն իբրև այդպիսին, համարելով, թե այդ պլիյե-
սաները վոչ մի կերպ չեն կապվում այն քաղաքական
յերեկույթի կամ կամպանիայի հետ, վոր ակումբում տար-
վում է: Այն ընկերները, վորոնք ակումբից փտարում են
պլիյեսան և նրա փոխարեն դնում են հաճախ անշնորհ
ինսցենիլովկա կամ Մոսկվայի ձևով «կապույտ բլուզ»-
կաբարե,—չեն հասկանում, վոր նույնիսկ Ոստրովսկու
պլիյեսան կարող է կապվել ներկա դարաշրջանի հետ, յե-

Թե բանվորներին բացատրվեն այն պայմանները, վորոնց մեջ ապրել են Ոստրովսկու հերոսները, նրանց առաջացման և վոչնչացման պատճառները: Մանավանդ մեծ դրամատուրգների գեղարվեստական պիյեսները բացի գեղարվեստական արժեքից և նրանց պատճառած գեղարվեստական դաստիարակությունից, տեսնողների մեջ կարող են զարթեցնել մի շարք հարցեր, վորոնք հետագայում անհրաժեշտ ե խորացնել և կապել մեր ապրած պրոլետարական հեղափոխությունների դարաշրջանի և բանվոր դասակարգի իր ազատագրման համար մղվող ազատագրման պայքարի հետ: Այդ «հետագան» արդեն իր աշխատանքը կանոնավորապես ծավալող քաղաքական, արհեստակցական կամ լենինյան խմբակի գործն ե:

Գեղարվեստական պիյեսների խնդրում մեր ընդունած գիծն այնպես պիտի լինի, վոր փոխարինելով պիյեսան, ուր և յերբ դա հնարավոր ե, լավ ինսցենիրով կայով կամ կենդանի լրագրով (դեպի մասսաներն ունեցած նրա մոտեցումը մենք բոլորս ընդունում ենք և վիճում ենք միայն կենդանի լրագրի բովանդակության մասին), — այնուամենայնիվ ակումբից պիյեսսն բոլորովին դուրս վանել չի կարելի, — պետք ե նրանցից լավերը թողնել, պահել, յերբեմն կրճատելով այն, փոփոխելով և հարմարեցնելով մեր ժամանակին և նախորդ, մինչև բանվորական լսաքանին ցույց տալը, բացատրելով այն:

ՀԱՍԱԿԱՎՈՐՆԵՒ Նույնպես ուշք պիտի դարձնել
ՊՄԲԱԿՆԵՐՆ ԱՎԵ. հասակավորների համար կազմակերպած խմբակային աշխատանքների վրա. հասակավորներին հարկավոր են այլ տիպի խմբակներ, քան թե յերիտասարդությանը: Վոչ դրամատիկ խմբակը, վոչ ֆիգկուտինը, վոչ ել գեղարվեստական խմբակները հասակավորներին չեն գրավում այնպես, ինչպես շախմատ-շաշ-

վալի, արհշարժման, քաղաքագիտության խմբակները, վորակի բարձրացման, գծագրության, ֆիզիկալի, ելեքտրոտեխնիկալի խմբակները և այլն: Ուստի և ակումբների վարչությունները լրջորեն դնելու չեն յերիտասարդության և հասակավորների համար խմբակների տիպերի հարցը, վերջիններիս համար կազմակերպելով ավելի խորացրած տիպի խմբակներ:

ԼԵՆԻՆՅԱՆ ԱՆ- Սմեն տեսակի անկյունների և,
ԿՅՈՒՆՆԵՐԸ ՇԱԲ- մանավանդ լենինյան անկյունների
ԼՈՆ ԲՆՈՒՅԹ ԶՊԻ. նկատմամբ պիտի արմատական փո-

ՏԻ ԿՐԵՆ

փոխություններ մտցնել: Ներկայումս ակումբներից մեծ մասում լենինյան անկյունները վերածվում են չեկեղեցական խորանների «ձեթի ճրագն» ել Իլիչի պատկերի առաջ: Վոչ մի ինքնագործունեյություն անկյունում չկա, և նա կրում ե շտամպի և կազմողչինայի կնիք: Նույնիսկ Պետհրատը հաշվի առնելով այդ շտամպը և նրա պահանջը, սկսել ե բաց թողնել պատրաստի շտամպ խմբած «լենինյան անկյուններ» բանվորական ակումբների համար:

Լենինյան անկյունը պիտի լինի կենդանի անկյուն, ուր կարելի լինի տանել այս կամ այն աշխատանքը, բանվորների մեջ խորացնելու լենինիզմին վերաբերող գիտելիքները, քննելու այս կամ այն հարցերը, վոր կապված են Լենինի ուսմունքի հետ: Իսկ Լենինի անկյան արտաքինը վոչ մի դեպքում չի պիտի հիշեցնի «խորանը» և շաբլոն կնիք չպիտի կրի: Այդ շտամպ խմբած աշխատանքը ամենամիասակարն ե ակումբային աշխատանքի համար, և անհրաժեշտ ե դրանից հրաժարվել: Լենինի անկյունը լինելու յե Լենինի պատգամների կենդանի մարմնացումը, նրա մեջ պիտի արձագոյվեն այն նվաճումները, վոր կուսարվել են սվյալ ձեռնարկության, սվյալ միության կամ սվյալ բջիջի մեջ, վոր կապված են Իլիչի պատգամները

կատարելու հետ: Վոչ թե շտապ խփած պլակատները՝ վոր բնորոշում են Լենինի անկյան աշխատանքը, պիտի գարգարեն այդ անկյունը, այլ փոփոխվող դիագրամաներն ու նկարները, ինչպես որինակ, ինչպես են արտահայտվել Լենինի պատգամները տվյալ արտադրութեան մեջ և վորքան ե բարձրացրած աշխատանքի արտադրողականութեանը, առանց վորի, ինչպես Լենինն եր ասում, մենք չենք կարող կազմակերպել սոցիալիստական հասարակութեան, ինչ չափով ե վերացված անգրագիտութեանը, վորի մասին Լենինն իր ժամանակին միշտ պնդում եր, թե անգրագետ յերկիրը դեպի սոցիալիզմ գնալ չի կարող: դյուղի և քաղաքի շողկապման ասպարիզում վորքան ե առաջ գնացել տվյալ բջիջը կամ արհեստակցական միութեանը, կամ ակումբը, այն, ինչ մեզ սովորեցնում եր Լենինը. արհեստակցական միութեաններն ինչ չափով են բնագրել անկուսակցական մասսային և ինչ չափով միութեանները կատարում են Իլիչի պատգամը այն մասին, թե միութեանները լինելու յեն կոմունիզմի դպրոց և այլն և այլն: Միայն այդ ձևի մոտեցմամբ դեպի Լենինի անկյունը, մշտական լրացումով, փոփոխմամբ, Լենինի մտքերը կենդանի որինակներով, ձեռնարկութեան աշխատանքներով, արհեստակցական միութեան աշխատանքով, նկարագարելով, լենինիզմի հարցերի քննութեամբ, զբոլացնելով, զեկուցումներով, ուսումնասիրութեամբ և այլն, — այդ անկյունը արժանի կը լինի դասակարգային պայքարի մեծ ուսուցչի հիշատակին: Միայն դրանով կարելի կը լինի անկյանը տալ կենդանի տեսք, և դեպի այդ անկյունը միշտ կը ձգտեն բանվորների և աշխատավորների նորանոր շերտեր, վորոնք Լենինի անկյունում կը սովորեն, թե ինչպես պիտի հասկանալ Լենինի ուսմունքը:

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ՅԵ-
ՐԵԿՈՆՑԹՆԵՐԸ ԿԸ
ԿԵՆԴԱՆԱՅՆԵՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

Ակումբային աշխատանքը կենդանացնելու համար ժամանակ առ ժամանակ չեր խանգարի, վոր ակումբում կազմակերպվեյին ընկերական յերեկույթներ, վորոնց, բջիջի կամ արհեստակցական միութեան շրջանից, հրավիրվեյին այս կամ այն յեն ցեխը, այս կամ այն գործարանը, բանվորների այս կամ այն խումբը: Այս ընկերական յերեկույթին կարելի յե կազմակերպել թեյ և նուշիսկ գարեջուր, կազմակերպելով նաև յերգ, յերաժշտական բաժին և այլն: Այդպիսի ընկերական միջավայրում, յերեկույթում, ի հարկե, անդի կունենան և զանազան թեմաների նվիրված զեկուցումներ, վոր ներկա ըրպելում հուզում են գործարանը: Այդպիսի յերեկույթներ կազմակերպելու փորձը (որինակ Յարոսլավում) ցույց ե տվել, վոր պրոֆեսիոնալիստներն ու կուսակցականները կարող են ավելի լավ մոտենալ այն բանվորներին, վորոնք սովորաբար ակումբ չեն հաճախում և վորոնց մտածումներն ու արամադրութեանն իմանալու համար գործարանական պայմաններում մոտենալը շատ դժվար ե: Այդ յերեկոյթները բոլորին մոտեցնում են իրար և այդ յերեկոյթներին իսկապես կարելի յե զգալ գործարանային կյանքի բարախումբը:

ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ Ե Շատ կարևոր նշանակութեան ունի ՀԱՇՎԻ ԱՌՆԵԼ նաև բանվորական մասսաների պատմացները հաշվի առնելը, իմանալ, թե ինչ են նրանք պահանջում ակումբից, ինչ կուզենային այնտեղ տեսնել, ինչպես կուզեյին կազմակերպել և այն և այլն:

Որինակ, կին աշխատավորուհիներին ակումբ գրավելու համար տեղ-տեղ գործադրվում ե շաբաթական մեկ կամ յերկու շաբաթը մեկ կանացի յերեկո սարքելու մեթոդը: Այդ յերեկոյին ակումբ գալիս են բացառապես կին-

աշխատավորուհիները: Դրան համապատասխան կազմվում է և յերեկույթի ծրագիրը՝ զրույցները, զեկուցումները, ժամանցը և այլն:

Վորպեսզի ակումբում տարվող աշխատանքի ընդհանուր պլանը չը խանգարվի, անհրաժեշտ է, վոր ակումբը շատ չծանրաբեռնվի ընդհանուր միությունական, կուսակցական և այլ կոնֆերենցիաներով և խորհրդակցություններով, վորոնք վերջին ժամանակներս համարյա ամեն օր կազմակերպվում են ակումբում, զբաղվելով վոչ միայն ընդհանուր դահլիճը, այլ և խանգարելով ամբողջ խմբակային աշխատանքն ու զբաղարանի աշխատանքը:

«ԿԱՄՊԱՆՅԱՆԵՐԻ» Անվերջ կամպանյանները, վոր ա-
ԴԵՄ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏԵ կումբն ստիպված է տանելու, միշտ և
ԿԱՄՊԱՆՅԱ ՏԱՆԵԼ ամեն ժամանակ խանգարում և բան-
դո մ են ակումբի պլանաչափ աշխատանքը: Այդ «կամ-
պանիաններն» այնքան բազմաթիվ են, վոր ակումբային
աշխատավորի հոգին դուրս է գալիս: Չափազանցություն
չի լինի յեթե ասենք, վոր ամեն մի շաբաթ համարյա մի
վորեկ կամպանյա յե տարվում համապատասխան նա-
խապատրաստություն և ուժերի ու միջոցների ծախսու-
մով:

Չխոսելով արդեն քաղաքական մեծ կամպանիաների և հեղափոխական տոների մասին, ինչպես են հոկտեմբերյան հեղափոխությունը, հունրվարի 9-ը և Լենինի մահվան օրը, Կարմիր Բանակի օրը, աշխատավորուհու օրը (մարտի 8-ը), Փարիզյան Կոմունան, մայիսի 1-ը և այլն, վորոնց համար ակումբը առանձին յեռանդով և լրջությամբ նախորոք պատրաստվում է, աշխատանքի մեջ քաշելով ամբողջ ակումբային ակտիվը և բոլոր խմբակները, — ակումբն ստիպված է տանելու բազմաթիվ ուրիշ կամպանյաններ՝ ոգային նավատորմի օրը, Դոբրոխի մի օրը, անգրագիտության վերացման շաբաթը, գերմանական բան-

վորների և նրանց յերեխաների ոգնություն յերեկոն, անապաստան յերեխաներին, ինվալիդներին, տեղական դեպքերին, տնտեսական նվաճումներին, շեֆական տոներին, աշխատանքի հերոսներին նվիրված յերեկոները, աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման, գյուղացիական փոխառության բաժանորդագրման, ուրացուցով բոլոր հեղափոխական տոների կամպանյանները և այլն և այլն: Ակումբային աշխատավորները աղաչանք-պաղա-
տանք են անում ազատվելու համար կամպանյանների այս հեղեղից, և լիովին իրավացի յեն:

Վորպեսզի ակումբային աշխատանքը կանոնավոր դար-
գանա, անհրաժեշտ է, վոր անցկացրվի 8-10 հեղափոխա-
կան տոներ (նրանցից 6-ը վերեվում թված են) և 4-5 ընդհանուր կամպանյաններ. զանազան դեպքերի առթիվ (արհմիությունական համագումարների վորոշո միների ժո-
ղովրդականացումը, տեղական հեղափոխական դեպքեր և այլն):

ՎՈՐՔԱՆ ԿԱՐԵԼԻ

ՅԵ ՔԻՉ ԿԱՄՊԱ-
ՆՅԱՆԵՐ

Տեղերում կուսակցական և արհեստակցական կազմակերպությունները պետք է ամենավճռական կերպով կրճատեն անկարելիոր կամպանյանները և թեթևացնեն ակումբը հոգնեցուցիչ և անոգուտ աշխատանքից:

Խոսելով կամպանյանների մասին, անհրաժեշտ է ասել, վոր զանազան ընկերությունների կարգադրությունները (Մուլը, Դոբրոխի, Հոնքը, «Կորչի անգրագիտությունը» ընկերությունը և այլն), վոր անմիջապես ուղարկվում են ձեռնարկություններում ունեցած իրենց կազմակերպու-
թյուններին այս կամ այն կամպանիայի առթիվ, — ակումբի վարչության համար բոլորովին պարտադիր չեն, յեթե այդ առթիվ արհեստակցական բարձր կազմակերպությունների կողմից դրանք չեն հաստատվում: Չանազան ընկե-

թությունները բոլոր խմբակները, վոր ակումբում կան, անպայման պետք է աշխատեն ակումբային աշխատանքի քննադատության օրագրով եվ ակումբային վարչությունների օրագրով: Առանց միության կամ ակումբի վարչության վոչ մի ընկերություն չի կարող սահմանել ակումբային բջիջների համար գործունեություն ծրագրել, նշանակել կամականներ, սահմանել աշխատանքի որեր և այլն: Ակումբի ամբողջ աշխատանքը տանելու յի ինքն ակումբի ակտիվը, ի դեմս յուր ընտրովի վարչություն:

Ավելի Մեծ Ուժ. Առողջ յերիտասարդություն ունեցող յերիտասարդ անհրաժեշտ է ավելի ուշադրություն դարձնել սպորտի և ֆիզկուլտուրայի վրա, մանավանդ ձմեռ ժամանակ ֆիզկուլտուրան թուլանում է, այն ինչ «ավելի շատ ող», «բոլորը լիժերի վրա» և այլ լողունները հենց ձմեռն է, վոր պետք է իրականացվեն: Ֆիզկուլտուրան չպետք է սահմանափակվի միմիայն թեթև ատլետիկայով և մարմնամարզության, այլ և կազմակերպվելու յեն ձմեռային երեկուրսիաներ, վազեր, լիժայով և չմուշկով, պետք է կազմակերպվեն վորսորդների կամ նշանաձիգների խմբակներ և այլն:

Հ. Ա. Մ. Կ. Խ. Ի գծած ֆիզկուլտուրայի սեզոնային ծրագրերը (ամառ, ձմեռ) կյանքի մեջ անցկացնելը պետք է դառնա ակումբային վարչությունների համար անհետաձգելի խնդիր: Նրանք պետք է ուշադրություն դարձնեն ֆիզկուլտուրայի ասպարիզում խմբակային և մասնաժամանակ աշխատանքներ կազմակերպելու վրա: Խմբակային աշխատանքների շարքը պիտի դասեն ֆիզկուլտի խմբակների պարապմունքները և այդ խմբակների մասնակցությունը ակումբի ամբողջ աշխատանքներին, իսկ մասնաժամանակ աշխատանքի շարքն են դասելու՝ բանվորական մասսաները ֆիզկուլտուրայի մեջ քաշելու պրոպա-

գանդան և աշխատանքի ու կենցաղի սանիտարական պայմանների նշանակություն պրոպագանդան: Ֆիզկուլտուրայի խմբակների բոլոր նվաճումները պետք է հաշվի առնվեն և պատի լրարգրերի և հատուկ ղեկուցումների միջոցով՝ դիպրամաներով ու նկարագրերով՝ ժողովրդականացվեն բանվորական մասսաների մեջ: Պետք է հիշել նաև այն, վոր ֆիզկուլտուրայի զբաղմունքներն ու նրա արած նվաճումների հաշվառումը կատարվելու յեն բժշկական անմիջական վերահսկողություն տակ, ինչպես վոր այդ մասնանշված է Հ. Ա. Մ. Կ. Խ-ի հատուկ դիմումի մեջ:

ՊԵՏՔ Ե ԱՆՑՆԵԼ Ակումբի ամբողջ աշխատանքում անհրաժեշտ է անցնել մասնաժամանակ **ՄԱՍՍԱՅԱԿԱՆ** աշխատանքի՝ — սպասարկելու իսկական մասնաժամանակ և վոչ թե միավորներին (զրույց ղեկուցում և այլն): Առանձնապես անհրաժեշտ է և դասախոսությունների մեթոդը փոխարինել զրույցների մեթոդով: Հարց ու պատասխանի կամ զրույցների յերկու կազմակերպելու դեպքում, անհրաժեշտ է ուղարկել այնպիսի ընկերների կամ մի խումբ ընկերների, վորոնք իսկապես կարողանան պատասխանել տրված հարցերին, վորովհետև ինքնամ են դեպքեր, յերբ այդ զրույցներին միություններն ուղարկում են այնպիսի անձեռնահաս ընկերներ, վորոնք վարկարկում են թե միությունը և թե ակումբի վարչությունը:

«ՅԵՐԻՏԱՊԱԴԱՅ. Այսպես որինակ, Մոսկվայի **ՄԱՆ» ՄԱՍՆԱԳԵՏ.** կուլմբներից մեկում յեղել է դեպք, **ՆԵՐԻ ՄԻՔ ՈՒ.** յերբ նահանգական բաժնի ուղարկած ընկերը տրված բոլոր հարցերի նկատմամբ պատասխանել է, թե **ՀԳԻՄԵ:** Իհարկե կարմրեց, թե ակումբի վարչությունը

և թե միությունը, իսկ բանվորների մեջ շղայնությունն առաջացավ: Յերեկոն վերջանալուց հետո ընկերոջը հարցրին, թե ինչո՞ւ չկարողացավ պատասխանել տրված հարցերին և թե ի՞նչ նպատակով են նրան ուղարկել, նա պատասխանեց, վոր ինքը ծանոթ չէ միությունական գործերին, քանի վոր ինքը յերիտասարդացման հարցերի մասնագետ եւ Հարց ե ծագում, թե ինչո՞ւ նահանգական բաժինը հարց ու պատասխանի յերեկոյին բանվորական ա-կումբ ե ուղարկել յերիտասարդացման մասնագետի:

ԻՆՉ ԱՆԵԼ ՊԻՈՆԵՐ-

ՆԵՐԻ ՅԵՎ ԿՈՄՅԵ.

ԲԻՏՄԻՈՒԹՅԱՆ

ՀԵՏ

Պիոներների հարցն ել անհրաժեշտ ե կարգավորել: Չորս կողմից գանգատներ են լսվում, թե ակումբում աղմուկ ու աղաղակ ե, և հասակավոր բանվորը չի կարողանում հանգստանալ, լսել մի լուրջ զեկուցում կամ դասախոսություն: Իրենք զեկուցողներն ել մատնանշում են, վոր շատ դժվար ե նման խառն լսարանում աշխատանք տանելը, ինչպես պիոներներն են (յերբեմն ել լինում են «գալլի ձագերը», և «բզեզները», 3-5 տարեկանները, վորոնց իրենց մայրերը հետները բերել են ակումբ) կոմյերիտմիությունն ու հասակավոր բանվորները:

Պիոներները մինչև ուշ գիշեր պտտվում են ակումբում, հաճախ մի որեւէ կուսակցական կամ արհեստակցական կոնֆերենցիայից հետո մասնակցում են ներկայացմանը և ֆիզկուլտուրայի համարներին մինչև գիշերվա ժամի 2-ը կամ 3-ը: Ի հարկե, նրանց մատաղ որգանիզմը քայքայվում ե այդպիսի անհեթեթ աշխատանքից, և իբրև դրան հետևանք մենք ականատես ենք լինում յերեխաների մասսայական հիվանդացումներին:

Պիտի մտածել և լուծել այն հարցը, թե պիոներներն ակումբում մինչև ժամի քանիսն են լինելու: Պիոներները, նրանց առողջության և դպրոցական նորմալ պարապմուն-

քների տեսակետից, իրենց աշխատանքներն ակումբում ըստ հնարավորության շուտ պիտի վերջացնեն: Բացի դրանից, յեթե պայմանները թույլ են տալիս, անհրաժեշտ ե նրանց համար հատկացնել մեկուսացած սենյակ, վորպեսզի նրանք իրենց աղմուկով և ուրախությամբ չխանգարեն ակումբի աշխատանքները, հասակավոր բանվորին հրահարավորություն տան հանգստանալու և չստեղծեն այնպիսի պայմաններ, յերբ անհնարին կը լինի հասակավոր բանվորների համար հանգստի սենյակ կազմակերպելը: Անհրաժեշտ ե հարց հարուցել, վորպեսզի պիոներներին ակումբից փոխադրեն դպրոցական շենքերը այնտեղ, ուր այդ հնարավոր ե, կամ այնպիսի շենքեր, վորոնք ակումբից մեկուսացած են: Կոմյերիտմիությանը հարկավոր ե կազմակերպել պատանեկական սեկցիաներում այն պայմաններով, վոր ցույց են տվել Հ. Ա. Մ. Կ. Խ. և Ռ. Լ. Կ. Յեր. Մ. Կենտկումբ:

ՊԵՏՔ Ե ՉՄՈՒՍ-

ՆԱԼ ՅԵՎ ՈՒՐԻՇՆԵ-

ՐԻ ՀԱՐՄԱՐՈՒ-

ԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Չանագան խմբակային պարապմունքների հարցը, վոր նույնպես կարող են խանգարել ակումբային ընդհանուր աշխատանքը և հանգիստը, անհրաժեշտ ե քննել նույն տեսակետով: Ինչ վոր և պիոներներին, Յեթե բավականաչափ մեկուսացած սենյակ չկա սովորելու համար, ապա փողավոր նվազախումբ չպիտի կազմակերպել, վորովհետև փողավոր գործիքի կամ ֆլեյտայի վրա այս կամ այն պիյեսան սովորելը, այն ել «հենց ականջի տակ» հաճախ ակումբից փախցնում ե և նրանց, վորոնք ակումբում աշխատում են: Այդպիսի դեպքերում քառաձայն խմբի կամ նվազախմբի աշխատանքը պիտի փոխադրել ճաշարան կամ դրասենյակ, վոր յերեկոները փակ են լինում:

ԱԿՈՒՄԲԸ ԿԻՆՈ- Փողով ներկայացումներ և կինո-
թԱՏՐՈՆ ՉԸ ԴԱՐ- ներ դնելու միջոցով ակումբը մի-
ջոցներ հայթայթելու գործիք դար-
ՁՆԵՔ.

ձնելը-ակումբային աշխատանքի ցա-
վոտ հարցն է: Պատահում է, վոր շաբաթվա 4-5 որը
ակումբներում բռնված է լինում վճարովի կինոյով (մանա-
վանդ Մոսկվայի ակումբներում) կամ ներկայացում-
երով, վոր բոլորովին անթույլատրելի յե: Կինոյի և
ներկայացման վրա պիտի նայվի դաստիարակչական
և ժամանցի տեսակետից և վոչ թե միջոցներ հայ-
թայթելու տեսակետից: Վարձով կինո կամ ներկայացում
պիտի դրվեն միմիայն ծայրահեղ դեպքում և այն ել մի-
այն բարձր կուլտ-մարմինների թույլտվությամբ: Մատ-
նանշված չարիքի դեմ ընկերները վճռականորեն կռվելու
յեն տեղերում:

ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ ԿԵՆ. Թե ինչ ազդեցություն է անում
ՑԱՂ ՄԻՔ ԱՇԽԱ. ակումբը բանվորական կենցաղի
ՏԻ ՍՏԵՂԾԵԼ վրա, մինչև որս ել դեռ այդ հարցը
բոլորովին պարզ չե շատ աշխատավոր-
ների համար: Շատերը կարծում են, թե արհեստականո-
րեն կարելի յե կենցաղ ստեղծել. բավական է այս կամ
միջոցները ձեռք առնել և կոմունիստական կենցաղը պատ-
րաստ է: Այդ պատճառով ել մենք հաճախ տեսնում ենք,
թե ինչպես առանց որևե չափի և զգացման անվերջ հոկ-
տեմբերյաններ են կազմակերպվում կամ կարմիր հարսա-
նիքներ և այդ աշխատանքով ի չիք են դարձնում վոչ
միայն այդ հարցերի մոտեցման լրջությունը, այլ և քանդ-
վում է ամբողջ դաստիարակչական և քաղաքական աշ-
խատանքը: Նույնը պիտի ասել և հակակրոնական պրոպա-
գանդայի վերաբերյալ. յեթե ընկերները կարծում են, թե
բավական է, վոր մի պիյես դնեն, վորի մեջ կոմյերիտա-
կանները ծեծում են տերտերներին, կամ թե չե՝ նկարեն

մի պրակատ տարբեր կրոնների աստվածների այլանդակ-
նկարներով և հարցը լուծված է: Մի քանի ընկերներ նույն-
իսկ փորձում են ստեղծել նոր կենցաղի խմբակներ,
մշակել նոր կյանքի պլան, ընկնելով նույնիսկ ծիծաղելի
անհեթեթությունների մեջ: Այսպես որինակ, Արհմիու-
թյունների Մոսկվայի Նահանգական Խորհրդի Պալատի
բյուրոյի վարչությունը, մեզ մոտ, Մոսկվայում չնայած
VI համագումարի ցուցմունքներին, թե կենցաղի հարցե-
րին շատ զգուշությամբ պիտի մոտենալ, պիտի վերցնել
բանվորին այնպես, ինչպես կա և աշխատել նրա վրա ազ-
դելու ակումբային աշխատանքի ամբողջ միջավայրով,
չնայած այս բոլորին, այնուամենայնիվ հատուկ
բյուրեղանքներով խորհուրդներ է տալիս, թե ինչպես պի-
տի ստեղծել այդ նոր կյանքը:

Ինչպես է այդ նոր կյանքը հասկացվում: Գրում
են մանրամասն, թե բանվորն ինչ և ինչպես պիտի անի

«Առավոտյան ժամի 7-ը անց 25 րոպե անկողնուց
վեր կենալ. 10 րոպե հագնվելու և լվացվելու համար.
10 րոպե թեյի և 5 րոպե հանգստի. 10 րոպե ձեռնարկու-
թյուն գնալու համար, ժամի 8-ից մինչև 12-ը աշխա-
տանք գործարանում, ժամի 12-ից կեսօրյա (ճաշի) դա-
դար. ճաշել տանը և 20 րոպե պառկել, ժամը 12-ն անց
50 րոպե տանից դուրս գալ, իսկ ժամը 1-ից մինչև 5-ը
աշխատանք գործարանում, 10 րոպե տուն վերադառնա-
լու համար, ժամը 5-ն անց 10 րոպե. թեյ և հաց (20
րոպե ուտելու համար), ժամի 5 և 20 րոպեյից մինչև
6-ը հանդիստ պառկել, մինչև 6 և կեսը զբաղվել յերե-
խանքի հետ. 6¹/₂-ից մինչև 7¹/₂-ը զբոսանք բաց ոդում,
ժամը 7¹/₂-ից մինչև 10, 15-ը. Պալատում (շաբաթը չորս
անգամ): Որերի բաշխումն ասում է, վոր՝ «յերկուշաբթի
ակումբում, ժամը 7¹/₂-ից մինչև 8-ը ընթերցարանում,
8-ից մինչև 10-ը՝ աշխատանքի արտադրողականության
բարձրացման խմբակում. ժամի 10-ից մինչև քնելը՝

«մտերի փոխանակութիւն կնոջ հետ»։ Կնոջ հետ մտերի փոխանակութիւն նշանակւում է և յերեքշաբթի ու հինգշաբթի որերը, իսկ շաբաթ որը «Ժամը 8 ից մինչև 10-ը կոնցերտ, կնոջ հետ՝ մինչև ժամը 10 $\frac{1}{2}$ և ժամի 11 ից՝ քնել»։ Կիրակի որերը ժամի 9 $\frac{1}{2}$ -ից զբոսանք յերեսաների հետ, յերեկոյան ընտանիքի հետ—թատրոն կամ կինո և այլն։

Բյուլլետենը նույն իսկ փորձում է ցույց տալ բանփոփոխութիւն ամենօրեայ ճաշացուցակը. «Երկուշաբթի՝ փրշրած գետնախնձորով և ամեն տեսակ կանաչեղենով սուպ, կանաչեղենը քցւում է ըստ ցանկութեան, յերկրորդ տեսակը ռուսական յուղով տապակած գետնախնձոր. պասուց յուղով և ալյուրով խաշած գետնախնձոր» և այլն և այլն և այսպես ամեն օր։ Մի խոսքով բանփոփոխական կյանքի դասաբաշխումը բյուլլետենով թելադրւում է ի վերուստ մի այնպիսի կոմիքական լրջությամբ և բյուրոկրատական ինքնավստահությամբ, վոր բանփոփոխութիւնը կը լինեն, յետո՛ւ նման ցուցմունքներն ընդունեն ծաղր ու ծանակով և ասեն, վոր ըստ յերեույթին նոր կենցաղի «խորհրդատուն» ինքը յերեք բանփոփոխական միջավայրում չի յեղել և նրա կյանքի հանգանանքների հետ բնավ ծանոթ չէ։

ՏՆՏԵՍԵԼԻՔ ՄԻ-Ակումբային աշխատանքի պակաս
ՋՈՑՆԵՐ ԱԿՈՒՄ-սութիւններն ու թերութիւնները
ԲԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ շատ ընկերներ աշխատում են բացատրել
ՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ միջոցների բացակայութեան
թիւնը։ Դա մասամբ ճիշտ է, բայց

միայն մասամբ։

Պիտի հիշել, թէ ինչպես ցարական ժամանակներում արհեստակցական միութիւնները զբոյններով կարողանում էին կազմակերպել իրենց աւուրները, հենվելով զլիափորապես բանփոփոխների ինքնագործունեյութեան վրա։ Մենք ել պետք և անտեսենք ամեն մի կոպեկը, աշխա-

տենք այն բոլորը, ինչ վոր հնարավոր է անել սեփական ձեռներով և հիշենք, թէ միջոցների մասին ինչ է ասել համամիութենական VI համագումարը. «Լավագույն աւուրմը միայն նա չէ, վոր ավելի լրիվ կեդավ հագում է իր անդամների կարիքն ու պահանջները, այլ նա, վոր այդ բոլորը կատարում է բանվորական միջոցների ամենամեծ ծախսումով»։

Ճիշտ է, յերեքմի միութիւնական բարձր մարմինները ձեռնարկութիւններից ստանալով հատկացումներ կուտ-աշխատանքների համար, այդ միջոցները պահում են իրենց մոտ, իսկ ձեռնարկութիւնը կամ մի խումբ ձեռնարկութիւններն սպասարկող աւուրներն տալիս են գործիչներ։ Այդ բանի դեմ պիտի կռուվ, հենվելով VI համագումարի վորոշումների վրա, վոր իբրև կանոն վորոշել է կույտ միջոցների մեծ մասը պիտի ծախսել այն ձեռնարկութիւնների վրա, վորոցից այդ միջոցներն ստացվում են։ Աւուրբային աշխատավորները պետք է պաշտպանեն այդ վորոշումը և տեղական միութիւնական և միջմիութիւնական խորհրդակցութիւնների, կոնֆերենցիաների և համագումարների միջոցով աստիճանաբար կյանքի մեջ անցկացնեն։

Պետք է մատնանշել նույնպես, վոր տեղերում յերեքմի աւուրների ֆինանսավորման հարցում կոպիտ սխալ են գործում։ Այսպես հաճախ պատահում են դեպքեր, յերբ աւուրները նախահաշվով չի ապրում, այլ պատահական միջոցներով, վոր հայթայթում է ներկայացումներից, Կինոյից, այս կամ այն կարիքների համար բանփոփոխներից հավաքած փողով և այլն։ Սրան զուգընթաց գործարկում ել ձեռնարկութիւնից կուտ աշխատանքի համար ստացած միջոցները (10%) ծախսում է աւուրների վրա առանց այն աւուրների նախահաշվի մեջ մտցնելու։ Այսպիսով վոչ աւուրների վարչութիւնը, վոչ գործարկումը, վոչ ել կուտահանձնաժողովը ճիշտ կերպով չգիտեն աւուրների ծախսերը

և միջոցները ծախսում են ինչպես վոր պատահի: Յեր-
բեմն ել պատահում ե, վոր կուլտ-հանձնաժողովը խառ-
նվում ե միջոցների անմիջական ծախսելուն, վոր արդեն
նախահաշվով հաստատված են, և բեկանում ե ակումբի
վարչության վորոշումները, վոր ի հարկե յերբեք տեղի
չպիտի ունենա և թուլատրելի չէ: Բացի սրանից, պիտի
մատնանշել, վոր կուլտ աշխատանքի վրա միջոցները
ծախսելիս առյուծի բաժինն ($40-50\%$ -ը) ընկնում ե նո-
րից շտատներ պահելու և վարձու աշխատավորների վրա
և բոլորը մոռանում են VI համագումարի վորոշումն
այն մասին, թե այդ հարցումն ել պիտի անցնել ինքնա-
սպասարկման և շտատների աստիճանական կրճատման:
Խմբակավարներ և դեկավարներ պիտի առաջ քաշել ա-
կումբի ակտիվի միջից:

ՁԿԱՆ «ԱՎԵԼՈՐԴ»
ԱԿՈՒՄԲՆԵՐ, ԿԱՆ
ԼԱՎ ՅԵՎ ՎՍՏ
ԱԿՈՒՄԲՆԵՐ

Տեղերից յեկած ընկերներն ինձ
շատ անգամ հարցրել են. կարելի
յե արդյոք փակել մի որևե միու-
թյան ակումբը, յեթե տվյալ տեղ-
րիտորիայում կան ուրիշ միություն-

ներ ի մի քանի ակումբներ: Ավելի լավ չե արդյոք բոլոր
ակումբները ձուլել ի մի, միացնել և այդպիսով տնտե-
սել և միջոցները, և ուշտերը: Նման մոտեցումը բոլոր-
ովին սխալ ե և միայն ապացուցում ե, թե դեռևս վոր-
քան մենք բյուրոկրատորեն են մոտենում գործին և չենք
գնահատում մեր ստորին կուլտ-կրթական բշխները՝ ա-
կումբները:

Հարցը պետք ե այլ կերպ դնել. ակումբը իր ան-
գամների կարիքներին ծառայո՞ւմ ե արդյոք և նրանք
ակտիվ աշխատանք տանում են, թե՞ վոչ:

Յեթե վորեվե սիուքյան ակումբ լավ ե աշխատում
եվ միացնում, համախմբում ե միության անդամների
մասսան, յեթե ակումբը կենսունակ ե, ապա այդպիսի
ակումբը չպետք ե փակել, յեթե նույնիսկ միեկմույն փո-
ղացի վրա տարբեր միությունների յերկու լավ աշխատող
ակումբներ լինեն:

Միությունական ակումբների միացման հարցին շատ
զգուշ պիտի մոտենալ և պետք ե միացնել միայն ծայ-
րահեղ դեպքերում, վորովհետև փորձը ցույց ե տվել, վոր
յերբեմն տարբեր արտադրությունների անդամներ, շնոր-
հիվ իրենց զարգացման պայմանների և արտադրության
պայմանների միշտ ել չեն կարողանում իրար հետ լավ
աշխատել (խորաշխատավորները և կոմունալիկները, մե-
տաղագործներն ու բժշկա-սանիտարականները և այլն):

Դժբախտաբար, գործնական կյանքում յերբեմն և
կենսունակ ակումբներն են փակվում (մանավանդ խոր-
աշխատավորներին), և միայն մոտ որբերս յես լսեցի,
վոր քաղաքներից մեկում, կարծեմ Կաստրոմայում, միտք
կա փակելու կոմունալիկների ակումբն այն պատճառով,
վոր այդ շենքն անհրաժեշտ ե... յեկվորների համար
հյուրանոց դարձնել: Դեպի ակումբն յեղած այդ տե-
սակ մոտեցման դեմ անհրաժեշտ ե կռվել:

ԲԱՐՁՐԱՅՐԵՔ Ա.
ԿՈՒՄԲԻ ՏՈՄՍԻ
ՀԵՂԻՆԱԿՈՒ.
ԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ՎԱՐ-
ԿԸ

Անհրաժեշտ ե մի քանի խոսք
ասել նաև ակումբի անդամության
և ակումբային տոմսի մասին: Ակում-
բային տոմսի հեղինակությունը դեռ
ևս այնքան բարձր չէ, բայց ակներև ե,
վոր այդ կամրանա և կը բարձրանա հասարակական-
թյան աճման և ակումբային մասսայի ակտիվության
արթնացման հետ: Ակումբին պիտի մոտենալ նույն լըր-
ջությամբ, ինչպես մոտենում ենք բանվորական մի այլ
կազմակերպության, ինչպես ամեն մեկն իր արհեստակ-
ցական միության:

Ակումբի տմար նույն հարգանքը պիտի վայելի, ինչ վոր արհեստակցական միության տմար:

Այժմ գեռ դա չկա և մենք ականատես ենք այնպիսի գեպքերի, յերբ բանվորն իր ակումբի տոմար տալիս է իր Ծ-Ծ տարեկան տղային, վորպեսզի նա այդ տոմսով ակումբ գնա: Պետք է այնպես անել, վոր տոմսով ոգտովի միայն նա, ով այդ տոմսն ունենալու իրավունք ունի, վոր բանվորը գնահատի այդ տոմսը, այսինքն՝ ակումբ ինքը գնա և վոչ թե ուղարկի իր յերեխային, իսկ գրա համար հարկավոր է, վոր ակումբային խնդիրներն ավելի հաճախ ժողովրդականացվեն և ակումբի անդամների ընդհանուր ժողովներում քննության դրվի ակումբային աշխատանքի ծրագիրը:

Հարկավոր է ավելի հաճախ հրավիրել ակումբի ակտիվը և գումարել նրան այն ժամանակ, յերբ նա ազատ է, և վոչ թե այն ժամանակ, յերբ գործով զբաղված է և այդ ժողովներին հաճախել չի կարող:

ԿԱՐՄԻՐ ԱՆԿՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Ի վերջո անհրաժեշտ է կանգ առնել կարմիր անկյունների վրա:

Յես արդեն հիշեցի, վոր նրանք հսկայական չափերով աճել են և կազմակերպվել համընդհանրություններում, հանրակացարաններում, ճաշարաններում, զրադարաններում և այլն:

Մենք պետք է հիշատակենք ակումբների և կուլտհանձնաժողովների միջև ծագաց վեճերը այն մասին, թե ով պիտի ղեկավարի կարմիր անկյունները:

Պետք է ասել, վոր կարմիր անկյունները թեև հանգիստում են իբրև ակումբների բջիջներ, այնուամենայնիվ ղեկավարվում են վոչ թե ակումբի, այլ գործարկչական կից կուլտհանձնաժողովների կողմից: Չպիտի մոռա-

նալ, վոր կարմիր անկյունները ակումբի նման ինքնուրույն կազմակերպություններ չեն և կամավոր անդամագրություն չունին: Կարմիր անկյունը միությունական հիմնարկութուն է, վորի միջոցով տարվում է տարրական քաղլուս աշխատանք (լրագրի, գրքի և խմբակներում խորացրած մշակման վորոշ տեսակների միջոցով):

Վորովհետև անկյունների աշխատանքը նվազագույն միջոցներ է պահանջում, ուստի և նա բավականին տարբերվելու յե ակումբային աշխատանքից:

Կարմիր անկյունում առաջին տեղը բռնելու յե լրագրական աշխատանքը՝ բարձրաձայն ընթերցանությունը, պատի լրագիրը և դասախոսություն-զրույցների ամենահասարակ տեսակները՝ յեթե հնարավոր է մոգական լապտերի ուղեկցությամբ:

Լիովին նպատակահարմար է, վոր կարմիր անկյան կից կազմակերպվի ինքնազարգացման խմբակներ, քաղզրագրություն և արհարժման ուսումնասիրություն խմբակներ՝ խորացրած աշխատանքով: Բայց բոլորովին սխալ է, յեթե ձգտում են կարմիր անկյունը դարձնել վատ ակումբ՝ կազմակերպելով այնտեղ յերգեցիկ, յերաժշտական, գեղարվեստական, դրամատիկ և այլ խմբակներ:

Այդպիսի կազմակերպությամբ կարմիր անկյունը դառնում է վատ ակումբ, և գեղարվեստական խմբակները կանոնավոր զարգացման հնարավորություն չունենալով դուրս են մղում կարմիր անկյան ամբողջ քաղաքական—լուսավորչական աշխատանքը և փոխարենը չեն տալիս վոչ մի կուլտուրական հանգիստ և ժամանց:

Այդ պատճառով ել անհրաժեշտ է, վորպեսզի խմբակային գեղարվեստական աշխատանքը կենտրոնանա ակումբում: Յեթե կարմիր անկյունը հեռու յե ակումբից է, այդ պատճառով, բանվորները ակումբ հաճախել չեն կարող, ապա բացառիկ դեպքում կարելի յե թույլ տալ, վոր կարմիր անկյունում կազմակերպվեն հանգստի յերե-

կոնքեր բանվորական յերգեցիկ խմբով կամ կենդանի լրագրով: Կարմիր անկյուններում վոչ մի դեպքում չպիտի թույլ տալ դրամատիկ խմբակների գոյութիւնը: Կարմիր անկյունների համար միջոցներ պիտի բաց թողնել նախահաշվային կարգով այն գումարներին, վոր միութիւնը ստանում է ձեռնարկութիւններին կուլտ. աշխատանքների համար:

ԿՈՒԼՏ-ՇԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ՅԵՎ ԱԿՈՒՄԲՍՅՈՒՆ ՎԱՐՁՈՒ ԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԵՏ ՆՐԱՆՑ ՈՒՆԵՑԱԾ ԿԱՊԻ ՄԱՍԻՆ

Ակուբային աշխատանքի համար հսկայական նշանակութիւն ունեն նաև ակուբային վարչութիւններին և գործարկողներին կից կուլտ. հանձնաժողովների ճիշտ փոխհարաբերութիւնները:

Զնայած նրան, վոր արհեստակցական միութիւններին ՎՄ համագումարը պարզ և վորոշ կերպով ասաց, վոր կուլտ. հանձնաժողովները պահելն անհրաժեշտ է և վոր նրանց չպետք է կապել ակուբային վարչութիւններին հետ, այնուամենայնիվ կուլտ. հանձնաժողովների հետ շարունակում են տեղի ունենալ թյուրիմացութիւններ: Այդ թյուրիմացութիւնները կարելի չէ բաժանել յերկու մասի. 1) ձգտումն ձուլելու կուլտ. հանձնաժողովները ակուբային վարչութիւններին հետ և 2) կուլտ. հանձնաժողովների խառնվելը ակուբային վարչութիւնների անմիջական աշխատանքների մեջ: Այդ յերկու անկանոնութիւններն են պիտի ուղղել:

Ձեռնարկութիւններում կուլտ. հանձնաժողովները գործարկումի մարմինն են, նրանց չեն ընտրում, այլ նշանակում են: Նրանց խնդիրն է՝ միութիւն կուլտ. աշխատանքի մեջ բաշել բանվորների և աշխատավորների նոր և նոր խավեր, վորոնք հետաքրքրվում են կուլտ. աշխատանքներով: Կուլտ. հանձնաժողովներն այնպիսի աշխատարքներ են տանում, վոր ակուբան անմիջականորեն տա-

նել չի կարող: Այդ աշխատանքին են վերաբերում գործարանում անգրագիտութիւն և կիսագրագիտութիւն վերացումը, կազմակերպում զանազան յերեկոյան դասընթացներին՝ վորակի բարձրացման համար, ընդհանուր կերպով հետևել ակուբային աշխատանքներին, I և II⁰ դպրոցների կազմի լրացում, պրոլետարական յերիտասարդութիւն գործողում բանֆակ և բարձրագույն դպրոցներ, գործարանային դպրոցի աշխատանքի կանոնավոր ընթացքին հետևել և այլն:

Յեռ շեշտում եմ, վոր ակուբային աշխատանքներին հետևելը կրելու չէ ընդհանուր բնավորութիւն, այսինքն, պիտի ոժանդակել ակուբը կազմակերպելու աշխատանքներին, գրավել ակուբին մեջ կամավոր անդամագրութիւն հիմունքներով բանվորներին և բանվորուհիներին և այլն: Բայց կուլտ. հանձնաժողովը վոչ մի դեպքում չպետք է խառնվի ընթացիկ ակուբային աշխատանքներին և անմիջապես դեկավարի, բեկանելով ակուբային վարչութիւն կարգադրութիւնները և այլն: Զպետք է մոռանալ, վոր ակուբային վարչութիւնը ընտրովի մարմին է, վորը պատասխանատու չէ ինչպես գործարկումի առաջ, նույնպես և ակուբին անդամների ընդհանուր ժողովի առաջ, վորոնք այնտեղ աշխատում են կամավոր հիմունքներով:

ԱԿՈՒՄԲՍՅՈՒՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԵՎՈՐԱԳՈՒՆ ՀԱՐՑԵՐԸ

Ակուբային աշխատանքի քաղաքական-լուսավորչական բովանդակութիւնը իր հիմնական գծերով կարելի չէ յերեք տեսակի բաժանել. Լենինիզմի պրոպագանդ արհշարժման պրոպագանդ և արտադրական լուսավորութիւն պրոպագանդա:

Լենինիզմի պրոպագանդան ակումբներում տարվում է քաղաքագիտութիւն խմբակների, Լենինյան խմբակների, Լենինյան անկյան միջոցով, զբոսայգի, զեկուցման, կենդանի

լրագրի, ինսցենսրովկայի ձևով և այլն: Լենինիզմի պրոպագանդան պետք է սխտեմատիկ և խորացած բընույթ կրի, մանավանդ այն որերին, յերբ այս կամ այն քաղաքական կամպանիան է անցկացվում: Բոլոր այդ կանպանյաները, հունվարի 9-ը, Փարիզի կոմունայի որը, մայիսի 1-ը, աշխատավորունու որը, կարմիր բանակի և այլն, դրանք բոլորը պետք է տողորված լինեն Լենինիզմով և պիտի շեշտվեն այդ տապարիզում արած նվաճումները: Լենինիզմի պրոպագանդայում վոչ մի շարուն չպիտի լինի և, նայած տեղական պայմաններին, ունկնդիրների մակարդակին և այլն, այդ պրոպագանդան պետք է կերպարանավորվի և ստանա այս կամ այն ձևերը: Սակայն պիտի ասել, վոր ընդհանրապես Լենինիզմի պրոպագանդայի հարցը դեռևս լիովին պարզ չէ: Ինչ կը նըշանակե պրոպագանդ անել Լենինիզմը. պատմել, թե ինչպես է ապրել Վլադիմիր Իլիչը և ինչ է գրել, թե խոսել բանվորական շարժման պատմության մասին և այն մասին թե ինչու այդ շարժումն այսպես զարգացավ և վոչ ուրիշ կերպ: Յես կարծում եմ, վոր ուսումնասիրել Լենինիզմը, կը նշանակե վոչ միայն ուսումնասիրել բանվորական շարժման անցյալը, այլ և ուսումնասիրել միջավորական շարժման անցյալը, այլ և հեղափոխությունը՝ հեղափոխության շարժիչ ուժերի մասին Մարքսի և Լենինի ուսմունքի տեսակետից: Բանվորները միայն այն ժամանակ կը մըռնեն Լենինիզմը, յերբ կը հասկնան պրոլետարիատի դերը կապիտալիստական հասարակության դեմ մղած ազատագրական կռիվում և պրոլետարիատի ավանգարդի, քաղաքական կուսակցության, Լենինի կուսակցության բուլեիկների կուսակցության դերը: Յեվ ինչպես սխալ կլիներ, յեթե մենք Լենինիզմի պրոպագանդայի մեջ սահմանափակվեյինք Լենինի կյանքից միայն փաստեր տալով, առանց կապելու այդ փաստերը այն դարաշրջանի

հետ, իերբ նրանք տեղի յեն ունեցել և առանց ցույց տալու այն ազգեցույթյունը, վոր նրանք գործել են պրո-լետարիատի ազատագրական դասակարգային պայքարի զարգացման վրա ամբողջ աշխարհում,

Արհշարժման պրոպագանդան ել տարվում է արհես-
տակցական շարժումն ուսումնասիրող խմբակների և մաս-
սայական կոլումբային աշխատանքի միջոցով՝ զեկուցում
ների, դասախոսությունների և այլն: Արհշարժման ու-
սումնասիրությունն անհրաժեշտ է արհեստակցական
միությունների համար կտրիվ աշխատավորներ նախա-
պատրաստելու համար: Միության շարքային անդամները
պիտի իմանան միությունների հիմնական խնդիրները, իրենց
իրավունքներն ու պարտականությունները: Անցկացվող
կամպանիաներում անհրաժեշտ է մասսայականացնել և
միության նշանակութունը, և նրա նվաճումներն այս
կամ այն ասպարիզում (բանվորների տնտեսական շահերի
պաշտպանութուն, աշխատավորնի աճում, աշխատան-
քի պաշտպանութուն, աշխատանքի արտադրողականու-
թյան աճում, միության դերը տնտեսության կազմա-
կերպման մեջ և այլն):

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ
ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒ
ԹՅՈՒՆՆԸ ՎՃՌԱԿԱՆ
ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
Ե ՍՏԱՆՈՒՄ

Արտագրական դաստիարակու-
թյունը, աշխատանքի արտագրողա-
կանության բարձրացման կամպան-
յայի շնորհիվ ստանուվ ե վճռական
նշանակությունը: Արտագրական դաս-
տիարակությունը հարվածային բը-
նույթ չպիտի կրի դա «կամպանիա» չի, այլ յերկարա-
տե սիստեմատիկ և համառ աշխատանք:

Վերոնք են այդ արտադրական դաստիարակչություն
ձևերը:

Աշխատանքի մասդայական ձևերին պիտի վերաբեր-
վեն ակոսմբում տեղի ունեցող արտադրական թեմանե-

րով գեկուցումները, զրույցները, դասախոսությունները՝ գնահատելու արտադրանքներով, ղեկավարումը և նկատելով, արտադրական կենտրոնների ցուցադրումը, կենդանի լրագիրը, վոր նվիրված կը լինի գործարանում տեղի ունեցած այս կան այն արտադրական ղեկավարին, պատի լրագիրը, վոր ծրագրված կերպով պրոպագանդ կը մղի աշխատանքի արտադրողականությունը բարձրացման համար, արտադրական թեմայով ինսպեկտորական և այլն:

Յուրաքանչյուր աշխատանքի մեջ առանձնահատուկ նշանակություն կունենան գործարանային արտադրական խորհրդակցությունները: Արտադրությունը ուսումնասիրող իր խմբակների միջոցով, ակումբը ակտիվ կերպով նախապատրաստվելու յե այդ արտադրական խորհրդակցություններին՝ հավաքելու յե թվեր, վիճաբանություններին մասնակցելու համար առաջ ե քաշելու խոսողներ, կազմելու յե ղեկավարներ և այլն:

Ակումբին կից արտադրական ցուցահանգեսներ կազմակերպելը, եքսկուրսիաները ղեկի իր և ուրիշ գործարանները նույնպես վորոշ տեղ են զբաղվելու արտադրական դաստիարակության սխեմայի մեջ: Անհրաժեշտ ե ուղղորդություն դարձնել նաև գործարանային դպրոցների վրա, վորոնց վիճակի մասին համապատասխան գեկուցումներ պիտի դրվեն ակումբային ժողովում կամ արտադրական խորհրդակցության մեջ, ինչպես նաև գործարկումի նիստերում:

ԱՆԳՐԱԳԻՏՈՒ-
ԹՅԱՆ ՅԵՎ ԿԻՍՍ-
ԳՐԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԵՐԱՅՈՒՄԸ ԱՇ-
ԽԱՏԱՆՔԻ ԻՆՏԵՆ-
ՍԻՎՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐ-
ՁՐԱՅՄԱՆ ՆԱԽԱ-

Բանվորների և աշխատավորուհիների անգրագիտությունն ու կրթագրագիտությունը նույնպես պիտի կապել աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման հետ, բացատրելով, թե անգրագետ բանվորն ու աշխատավորուհին չեն կարող

ԴՐՐՅԱՆ Ե. Լինել լավ, վորակյալ բանվորներ և աշխատանքի արտադրողականությունը բարձրացնել չեն կարող: Գործարանային դպրոցով չեն գրկված բանվորի, և առաջին հերթին աշխատավորուհու ու գեռահասի, վորակի բարձրացումը պիտի տարվի վորակի բարձրացման խմբակի միջոցով և հատուկ պրոֆտեխնիկան յերեկոյան դասընթացներով, վորտեղ սովորեցնելու յեն այն առարկաները, վոր կապված են այս կամ այն վորակի (Квалификация) բարձրացման հետ, ինչպես որինակ, մաթեմատիկա, գծագրություն, ֆիզիկա, մեխանիկա, էլեկտրատեխնիկա և այլն: Այդ բոլորի վրա ակումբը լուրջ ուղղորդություն ե դարձնելու:

Ակումբին կից անհրաժեշտ ե կազմակերպել գործնական (прикладные) գիտելիքների խմբակ, վորտեղ սիրով կը հաճախեն կին-աշխատավորուհիները, յերիտասարդ բանվորը և անչափահասները (կար ու ձևի խմբակ, ատաղձագործական արհեստ ուսումնասիրողների, կազմարարություն և այլն):

Ակումբային աշխատանքի ամբողջ գումարը պիտի քննել այն տեսակետից, թե նպաստում ե նա արդյոք գործարանի աշխատանքի արտադրողականության բարձրացմանը, թե կասեցնում ե նրա աճումը:

Մենք գործնականում հանդիպում ենք այնպիսի որինակների, յերբ յերբեմն ակումբն իր աշխատանքի դասավորումով չի նպաստում նորմալ արտադրական աշխատանքին. դա լինում ե այն դեպքում, յերբ ակումբն իր աշխատանքը վերջացնում ե գիշերվա ժամի 2-3-ին: Ի հարկե ակումբային աշխատանքն այդպես ուղ վերջացնելուց հետո բանվորի համար շատ դժվար և ծանր ե առավոտյան վաղ իր աշխատանքն սկսելը: Այդ հարցը պետք ե կարգավորել արտադրության շահերի տեսակետից:

ԱԿՈՒՄԲԻ ԶԱՐ-
ԴԱՐՈՒՄԸ, ԿԱՐԳ
ՈՒ ՍԱՐԳԸ ՊԵՏԳ
Ե ՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ
ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ
ԲՆՈՒՅԹ ԿՐԻ:

Ակումբը զարգարելու հարցն ել մասամբ կապված է աշխատանքի արտադրողականության հարցի հետ: Ակումբի զարգացումը պիտի կրի այն արտադրության և միութ- թյան բնավորությունը, վորին կից վոր նա կազմակերպված է: Ակումբի անդամների մեջ պիտի զարգանա արտադրական միությունական հպարտություն: Ակումբային բոլոր յեղևյթները, սկսած խմբակային և մասնաշաղկապի աշխատանքից և վերջացրած ֆիզկուլտուրայով և սպորտով, պետք է կատարվեն այն միության անունից, վորի մեջ բանվորները գտնվում են, և այն արտադրության անունից, վորտեղ նրանք աշխատում են: Հիմնական գծերով ահա այս է ակումբի քաղաքական-լուսավորչական աշխատանքը: Այստեղ յես կանգ չառա պատի լրագրի և բանթղթակիցների վրա, վորոնց դերը ակումբի աշխատանքի մեջ չափազանց կարեւոր է և անհրաժեշտ, չնշարկեցի նաև բնագիտութան, տեղաբերների և կրոնի դեմ ամենա- լավ ազդեցությունը և պրոպագանդիստի, հարցը, կանգ չառա սանիտարական պրոպագանդայի և ուրիշ շատ բաների վրա, վոր ակումբում տարվում են, վորովհետև իմ նպատակն եր կանգ առել միայն ակումբային աշխատանքի կազմակերպչական և մեթոդական կարևորագույն հարցերի վրա:

ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ԳՐԱԴԱՐԱՆԸ
ԴԵՆ ԵՎ ՍԹՈՒՅԼ Ե,
ԱՎԵԼԻ ՄԵԾ ՈՒ-
ՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԴԵՊԻ ԳՐԴԱՐԱՆԱ-
ՊԵՏԸ, ԱՎԵԼԻ ՄԵԾ

Ակումբային աշխատանքի մեջ զրադարանն ավելի ու ավելի մեծ տեղ է բռնում: Դժբախտաբար այդ հանգամանքը գեռես հաշվի չեն առնում մեր ակումբային աշխատանքի վորները և առաջվա նման ուշք չեն

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԴԵՊԻ ԳՐԴԱՐԱՆ

զարձնում զրադարանի վրա:

Դեռ մինչև այժմ ել զրադարան-

ներում զրքերի ինվենտարը չափա- զանց թույլ է, բացակայում են քաղաքական կամ գիտական, գիտելիքների այս կամ այն ճյուղը: զրքերը կանոնավորապես չեն լրացվում: զրադարանապետները մեծ մասամբ դեռ չեն զբաղվում ակումբային ընդհանուր աշխատանքի մեջ, չեն հրավիրվում ակումբի վարչության նիստերին և ակումբի վարչության կազմի մեջ չեն մտցվում, թե- կուզ հենց խորհրդակցական ձայնով:

Այն ինչ, ակումբն ինչ աշխատանք ել վոր տանելու լինի, խմբակային, թե մասնաշաղկապի, միշտեւ հարց է ծագում այդ աշխատանքները զրքերով և ձեռնարկներով կանոնավորապես մատակարարելու մասին: Հետագայում, տվյալ հարցը բանվորական լայն մասնաների հետ խորա- րացրած ձևով մշակելու դեպքում ել զրադարանը պիտի մասնակցի: Դիրքն հարկավոր է վոչ միայն ղեկավարին, այլ և մասնավոր-բանվորին, ակումբի անդամին, վորն աշխատում է այս կամ այն խմբակում կամ լսել է այս կամ այն ղեկուցումը կամ դասախոսությունը: Հարկավոր զրքերի բացակայությունն առանձնապես զգացվում է կամպանիաներ տանելու կամ այս կամ այն հարցը ավե- լի խորացած կերպով մշակելու ժամանակ, — որինակ Լե- նինի ուսումնասիրության, բանվորական շարժման պատ- մություն, արհեստակցական շարժման պատմության ու- սումնասիրության ժամանակ և այլն: Մանավանդ արհես- տակցական շարժման վերաբերյալ միշտ ել բացակայում է ամենամանրաթել զրականությունը կամ կա ամենա- նրվազազույն քանակությամբ: զրա հետ միասին զրադա- րանապետները պրոֆ-գիտելիքների կողմից բոլորովին բոբիկ, անզրադեմ մարդիկ են:

Նույնը կարելի է ասել և արտադրական լուսավորու- թյան մասին: Չկա համապատասխան ընտրություն տեխ-

նիքական և հանրամատչելի գիտական գրականության, չկա գրականություն աշխատանքի գիտական կազմակերպման հարցերի վերաբերմամբ, բնագիտության, ելեքտրոտեխնիքայի, ֆիզիկայի հարցերի վերաբերմամբ և այլն:

Հետագայում գրադարանի վրա մեծ ուշադրություն պիտի դարձվի, և նրա աշխատանքը պիտի կապվի ակումբայի ամբողջ աշխատանքների և ակումբային բոլոր ձեռնարկությունների հետ. իսկ այս տեղից ել բխում է, վոր գրադարանապետները պետք է համապատասխան պատրաստականություն ունենան և պիտի կարողանան վոչ միայն գիրք դուրս տալ և գրել մատյանում, այլ և ղեկավարել ընթերցողին:

ՇԵՖՈՒԹՅՈՒՆ ԳՅՈՒՂԻ ՎՐԱ

Գյուղի շեֆության հարցը դեռ ևս բավականաչափ չի մշակված: Շեֆական աշխատանքներին մասնակցելու համար, ակումբի համար չկա համապատասխան կայուն ձև, բայց գյուղի հետ կապ պահպանելու ստուգված լավագույն ձևերի մի փոքր պրակտիկա այնուամենայնիվ կա, և այդ պրակտիկան ասում է, վոր ակումբը շեֆական գործում մեծ դեր կարող է խաղալ:

Շեֆական հանձնաժողովի միջոցով ակումբը վոչ միայն կարող է յենթաշեֆ գյուղն ուղարկել իր խմբակը, դասախոսին կամ զեկուցողին, ֆիզկուլտի խմբակ կազմակերպողին, պիոներների խմբին, պատի լրագիր և այլն, այլ և կարող է եյական ոգնություն ցույց տալ գյուղի խրճիթ-ընթերցարանին, ուղարկելով իր ակմբային գրադարանից կամ հատուկ շարժական գրադարանի միջոցով գրքեր և լրագրեր: Մանավանդ մեծ դեր կարող է խաղալ շարժական գրադարանը: Գործարանային գրադարանին կից յեղած այդ շարժական գրադարանը, վոր սպասարկում է բանվորական հանրակացարանները, արհեստանոցները, ու համաքարությունները, լրացվելով

գյուղական հարցերին նվիրված գրքերով կարող է հաջողությամբ ուղարկվել և յենթաշեֆ գյուղը:

Ակումբային աշխատանքի ծրագրի մեջ անհրաժեշտ է մտցնել գյուղում տարվելիք շեֆական կուլտ-կրթական աշխատանքի հարցը և կապվել խրճիթ-ընթերցարանի հետ, յեթե այդպիսին յենթաշեֆ գյուղում կա:

Ակումբում անհրաժեշտ է կազմակերպել գյուղական հարցեր ուսումնասիրող խմբակներ, անհրաժեշտ է առանձին ուշադրություն դարձնել արձակուրդ գնացողների վրա, վորոնց պետք է նախքան արձակուրդ ուղարկելը անցկացնել հողային որենքները, կոպերացիան, հրդեհից և անասունների մահացումից ապահովագրելու հարցերն ուսումնասիրող խմբակներով և այլն:

Ակումբային խորհրդակցություններում անհրաժեշտ է դնել գյուղի շեֆության հարցերը, նախորոք դրանք մշակելով ակումբի վարչությունների մեջ:

ԱԿՈՒՄԲԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐ

Ակումբային աշխատանքներ տանող բոլոր կազմակերպությունների, այն է արհեստակցական միությունների, Լ. Կոմյեթիտիության, բանակի և բաղուսվարների ամբողջ ակումբային աշխատանքը համաբաղաբային և նահանգական մասշտաբով համաձայնեցնելու համար կուսկոմներին (նահանգ. կոմիտեներին ու կոկոմներին) կից կազմակերպվում են ակումբային հանձնաժողովներ, բաղկացած վերոհիշյալ կազմակերպությունների ներկայացուցիչներից, վորտեղ և լուծվում են ընդհանուր ակումբային ցանցի և ընդհանուր ակումբային պլանի հարցերը:

Հանձնաժողովի խնդիրն է՝ կապել միմիանց ակումբային աշխատանքի առանձին առանձին ծրագրերը:

Ակումբային հանձնաժողովների այդպիսի կազմակերպությունները հնարավորություն կտան իսկապես շաղկապել

պելու աշխատանքը և խուսափելու արհեստակցական միությունների և քաղցուսվարների միջև առաջացող անհարթություններին: Այդպիսի հանձնաժողովներ լինելու դեպքում, քաղցուսվարների դերը, իբրև ակումբային մեթոդական աշխատանքները ղեկավարող մարմինների՝ վերանում է, և այդ դերն անցնում է ակումբային հանձնաժողովին: Պրակտիկան ցույց տվեց, Վոր ակումբային հանձնաժողովներ կազմակերպելու այս ձևը, Վորի նախագահը հանդիսանում է կուսկոմի ագիտչության փառիչը, շատ բարերար ազդեցություն է թողել ակումբային աշխատանքի ընդհանուր վիճակի վրա և նպաստել է, Վոր ամբողջ գծով աշխատանքը կենդանություն ստանալիս կազմակերպչական և թե մեթոդական, բայց առանձին դեպքերում նկատվում է ակումբային հանձնաժողովների խնդիրների սխալ ըմբռնում: Այսպես որ, յերբեմն ակումբային հանձնաժողովները պահանջում են առանձին ակումբներից, Վոր նրանք իրենց ծրագիրը ուղարկեն հաստատելու համար, խառնվում է նրանց անմիջական աշխատանքներին և այլն: Բոլոր այդ անկանոնություններին պիտի վերջ տալ տեղերում, վորովհետև դրանք կանցնում են ակումբային աշխատանքի զարգացումը:

Ակումբային հանձնաժողովների կազմակերպումը առիթ յեղավ, Վոր կազմակերպվեն տեղերում նաև կուսկոլեկտիվներ, վորոնց վրա և հենվելու յեն ակումբային հանձնաժողովները:

ԱՎՈՒՄԲՆԵՐԻ ԿԻՑ ԿՈՒՍԿՈԼԼԵԿՏԻՎՆԵՐՆ ՈՒ ՆՐԱՇԵ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Ակումբին կից ունենալ կուսկոլեկտիվ նշանակում է կազմակերպել ակումբի բոլոր անդամ կոմունիստներին: Կուսկոլեկտիվներ կազմակերպելու ասպարեզում դեռ շատ քիչ փորձառություն ունենք, բայց պրակտիկան ցույց

տվեց, Վոր վորոշ տեղեր այդ հարցին սխալ են մոտենում, և այդ սխալը հենց սկզբից պետք է ուղղել: Կուսկոլեկտիվը դա ակումբի անդամ բոլոր կոմունիստների կազմակերպությունն է: Այն ինչ, կուսկոլեկտիվը յերբեմն ստեղծվում է բջիջի վորոշումով՝ կուսկոլեկտիվի մեջ մտցնելով տվյալ ձեռնարկության բոլոր անդամներին, նույն իսկ յեթե կուսակցության այս կամ այն անդամը ակումբին անդամ չէ և ակումբում ակտիվ աշխատանք չի տանում,

Այդպես չպետք է լինի, վորովհետև այդպիսի կոլեկտիվը մնում է միայն թղթի վրա և Վոյ մի նշանակություն չունի: Կուսկոլեկտիվի նպատակն է— ակումբային ակտիվ աշխատանքի ֆաեել ակումբում գտնված բոլոր կուսակցականներին, ակումբ գրավել կուսակցության նոր անդամների, կենդանացնել աշխատանքը և Վոր գլխավորն է ոգնել անկուսակցական բանվորական մասսայի կազմակերպման գործում և յերևան բերել յուր ակտիվությունը, նույնպես և ոգնել ակումբի վարչությանը անցկացնելու իուր կրթական այս կամ այն ձևով առնված միջոցները:

Կուսկոլեկտիվներ կազմակերպելիս ինչ սխալներ կարող են տեղի ունենալ, վորոնցից անհրաժեշտ է խուսափել: Նախ և առաջ հնարավոր է, Վոր ակումբային մասսայի ակտիվությունը փոխարինվի իրեն, կոլեկտիվի աշխատանքով և վարչության աշխատանքը փոխարինվի կուսկոլեկտիվի բյուրոյի աշխատանքով:

Այդ սխալի դեպքում կուսկոլեկտիվ ստեղծելու ամբողջ նպատակն ու նշանակությունը կորչում է: Կուսկոլեկտիվի նպատակն է— ղեկավարել յեվ ճիշդ կուսակցական ազդեցություն գործել ճամպասխառ անկուսակցական կազմակերպությունների վրա:

Վորպեսզի ակումբային աշխատանքն իսկապես կեն-

դանացնել և կուսկողեկտիվի աշխատանքից ստանալ առավելագույն եֆֆեկտ, վերջինս իր աշխատանքը հենց սկզբից պիտի կառուցի պահպանելով հետևյալ պայմանները. կուսկողեկտիվն իր բոլոր վորուցումները անց է կացնում բացառապես ակումբի վարչության Բրակցիայի միջոցով, Վորը իր հերթին, իր վորուցումները անց է կացնում ամբողջ ակումբային վարչության միջոցով: կուսկողեկտիվի Բրակցիայի բյուրոն կուսկողեկտիվի ընտրվի մարմինը չպիտի լինի, այլ իրենից ներկայացնելու յե վարչության Բրակցիան. Կարևոր է, Վոր կուսկողեկտիվի Ժողովներում ակումբային աշխատանքի ամբողջ պլանը չմեակվի: Այս ծրագրերի մշակումը պետք է անցնի ֆրակցիայի բյուրոյով, իսկ հետո ակումբի բոլոր անդամների ընդհանուր Ժողովներում ընդունվում է միասին:

Կուսկողեկտիվների մեջ ըստ հնարարավորության շատ կուսակցականներ զբաղվելով, անհրաժեշտ է նրանց հանձնել ակումբային աշխատանքներ, աշխատելով կուսակցականներին մեխանիկորեն այս կամ այն խմբակներում չտեղավորել, այլ նրանց յեջ ընտրություն կատարել և ուղարկել այն աշխատանքին, Վորով նրանք հետաքրքրվում են: Այսպիսի մոտեցումով ակումբում կամաց կամաց կշնչվեն կուսակցական կուլտուրնիկներ, Վորոնք հետագայում ել ակտիվ կերպով կաշխատեն թե ակումբում, թե գործարկումներին կից կուլտ-հանձնաժողովներում և ակումբային ընդհանուր անկուսակցական մասսայի մեջ կը կազմեն մի ամուր կորիզ:

ՅԵՋՐԱՓԱԿՈՒՄ

ԱՎԵԼԻ ԼԱՅՆ ԿԵՐ- Մոտակա տարիներում ակումբային աշխատանքը լայն կերպով ծավալվելու յե:

ԽՍՀՄ-ԻՆ Ինչպես տեսանք, ակումբը

շնորհիվ այն հանգամանքի, Վոր դեռ ևս աշխատանքը բավականաչափ լայն կերպով չի զբաղված, շնորհիվ ինքնագործունեության և նախաձեռնությունների բացակայության, ինչպես և զրամական միջոցների պակասության և այլն, — ակտիվ աշխատանքի մեջ զբաղվում է միջին հաշվով Վոր ավելի, քան բոլոր բանվորների 15—20% (մի տարի առաջ նա զբաղվում էր 6%):

Ակումբի նպատակն է զբաղել նաև մնացած 80%: Դրա համար կը պահանջվեն յերկար տարիներ, շատ ուշ և յեռանդ: Բայց բանվորների մեծամասնությունն ու նրանց ընտանիքներին սպասարկելու խնդիրը ներկայումս ել կարելի յե բավարար չափով լուծել, յեթե միայն տեղերում այդ աշխատանքին լծվեն բանվոր դասակարգին հատուկ ամբողջ յեռանդով: Ակումբային աշխատանքների թերությունները, Վոր մենք ցույց տվինք, ուշադրության պիտի առնվեն տեղերում և ակումբային ծրագրերը քննության առնելու ժամանակ, և այդ թերությունները կտրուկ կերպով պիտի վերացվեն և պիտի դժվեն մասսայական աշխատանքի նոր ձևեր և մեթոդներ:

Ակումբային աշխատանքը կենդանացնելու գործում ամենագլխավոր դերը կը խաղան ակումբային վարչությունները, բավականաչափ նախապատրաստված ակումբային ակտիվը և ճիշտ կազմակերպած կուսկողեկտիվները:

Այսպեսով մոտակա խնդիրը, Վոր զբաղված է արհեստակցական միությունների առաջ, այն է, Վոր ակումբներն հարկավոր է ուժեղացնել ակտիվ աշխատավորներով (նախապատրաստելով նրանց ակումբային աշխատավորների դասընթաց-կոնֆերենցիաներում) և ոգնելու, Վոր բոլոր ուժերով ծավալվի ակումբային մասսայական աշխատանքը՝ զարբեցնելով նեց իրենց անկուսացական բանվորական մասսայի ակտիվությունն ու նախաձեռնությունը:

Միմիայն դեպի ակումբային աշխատանքն ունեցած այդպիսի մոտեցումով, ակումբներն իսկապես կը դառնան կենտրոն կոմունիստական դաստիարակութեան և խելացի հանգստի ու ժամանցի վայր, վորոնց միջոցով արհեստակցական միութիւնները կը կարողանան իրենց շուրջը համախմբել բանվորական մասնաններին:

Այդ բանվորական մասնաններն ամբողջովին կը ընդառաջեն կուսակցութեան և արհեստակցական միութեան բոլոր քաղաքական-լուսավորչական և կուլտուրական ձեռնարկութիւններին, վորովհետեւ բանվորներն զգում են իրենց գիտելիքների անբավարարութիւնը և ձգտում են դեպի այն ամենը, ինչ վոր կարող է լրացնել նրանց գիտելիքների պակասը:

Լենինը դեռ ևս 1918 թ. արձանագրել է բանվորների այդ ձգտումը դեպի գիտութիւնը և լուսավորութեան համառոտական I ին համագումարում իր արտասանած ճառի մեջ ասել է:

«Աւելանալորենք ձեզում էն դեպի գիտությունը, վորովհետեւ այն նրանց հարկավոր է հաղթանակի համար: Աւելանալոր մասսայի ինքն ճանաչող մասը բնական է, վոր գիտությունը հանգիստանում է մի գործի իրենց ազատագրական պայքարում, վոր իրենց անհաջողությունները բացատրում են կրթության պակասությամբ յեւ վոր այժմ իրենցից է կախված դարձնելու լուսավորությունը իսկապես մասշտիբ բոլորին: Մեր գործն ապահովված է նրանով, վոր մասնաններն իրենք ձեռն գաղէցին նոր սոցիալիստական Ռուսաստանի շինարարությանը: Նրանք սովորում են իրենց սեփական փորձով, իրենց անհաջողությունների յեւ սխալների վրա, նրանք տեսնում են, թե վորքան անհրաժեշտ է լուսավորությունը իրենց մղած կռիվը հաղթանակով վերջացնելու համար:

Մեր, ակումբային աշխատավորներին գործն է՝ ոգնել բանվորական մասսային ստանալու իրեն անհրաժեշտ գիտելիքները, ոգնել բարձրացնելու իր կուլտուրական մակարդակը և դաստիարակել կոմունիստական հասարակութեան համար մարտնչողների նոր կազմեր:

18. — «Յերեք Ինտերնացիոնալ» ինտեր-
ցենիրովկա (սպառված) . . . » — 5 կ.
19. ԳԻՐԻՆԻՍ. — Ի՞նչ է արհեստակցական արտադրական
միությունը . . . » — 30 կ.
20. ՎԻՇՆԵՎԵՑԿԻ: — «Աշխատանքի հաշմանդամ-
ների ապահովագրումը» . . . » — 20 կ.
21. — «Գործարանողի մեքերի կուլտ. հանձ-
նաժողովների կանոնադրություն» . . . » — 5 կ.
22. — Ակումբների, «Կարմիր անկյունների» և ֆիզ-
կուլտի խմբակների կանոնադրություն 25 կ.
23. ՍԵՆՅՈՒՇԿԻՆ. — Ակումբային աշխատանքի խնդիրները 30 կ.
24. ՏՈՄՍԿԻ. — Արհշարժման հերթական խնդիրները (մամուլի
տակ է)

ՊԼԱԿԱՏՆԵՐ

1. «Բարձրացրու աշխատ. արտադրողականությունը» Գինը 15 կ.
2. «Վերաշինենք մեր յերկիրը» (5 գույն) » 15 »
3. «Կարգա միության վատ անդամի մասին» » 15 »
4. «Սոցալազնավագություն մասին» (4 գույն) » 15 »
5. Բառրակ, լսիր կենինին » 15 »
6. Ի՞նչ է պրոֆմիության անգամաժամար » 15 »
7. Կառուցող բանվոր, հեշեր (կրկնակի) » 30 »

Դիմել՝ Յերեվան, ՀԱՄԻՍ սենյակ № 5

Адрес: Эривань, С. П. С. Армении, комн. № 5

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0235531

53. 016

ԳԻՆՆ Ե 30 ԿՈՊ.